

РЕШЕНИЕ

№ БП – 22

от 15.12.2014 г.

Държавната комисия за енергийно и водно регулиране на закрито заседание, проведено на 15.12.2014 г., след като разгледа внесения от „Водоснабдяване и канализация - Шумен” ООД - гр. Шумен с вх. № В-17-35-6/05.03.2014 г. бизнес план за развитие на дейността на дружеството за периода 2009 г. – 2015 г. и Доклад вх. № В-Дк-134/21.11.2014 г., установи следното:

Съгласно разпоредбите на § 14, ал.1 и ал.3 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закон за водите (ЗИДЗВ) – обн. ДВ бр. 103 от 29.11.2013 г. срокът на настоящия регулаторен период бе удължен до 31 декември 2015 г., като на В и К операторите бе предоставен срок от 3 месеца (до 04.03.2014 г. включително) да допълнят текущите си бизнес планове в съответствие с удължения срок на регулаторния период и да ги внесат в ДКЕВР за одобрение по реда на чл. 11 от ЗРВКУ.

В изпълнение на цитираните разпоредби в ДКЕВР е внесен, с вх. № В-17-35-6/05.03.2014 г., бизнес план за развитие на дейността на „Водоснабдяване и канализация-Шумен” ООД - гр. Шумен за периода 2009 г. – 2015 г.

I. Съответствие на бизнес плана с нормативните изисквания

Бизнес планът е представен в комисията в два екземпляра, всеки от които на хартиен и на електронен носител. Налице е съответствие между съдържанието на хартиения и електронния носител, справките и останалите документи, представени от В и К операторът са подписани от изпълнителен директор и главен счетоводител.

След преглед на съдържанието на бизнес плана сформиранията със заповед № З-В-54/11.03.2014 г. на председателя на ДКЕВР работна група е изисквала с писмо, изх. № В-17-35-6/19.03.2014 г., от В и К оператора следната допълнителна информация:

- Прогнозни годишни финансови отчети за 2014 г. и 2015 г. в съответствие с изискванията на т. 56 от Указания за формата и съдържанието на информацията, необходима за удължаване на настоящия регулаторен период на одобрените бизнес планове за развитието на дейността на В и К операторите до 31.12.2015 г. (Указанията);

- График за изпълнение на бизнес плана, в съответствие с изискванията на т. 62 от Указанията.

- Допълнение на справки № 10.1, № 10.2 и № 10.3 по отношение на ефекта от изпълнението на инвестиционната програма във връзка с нивата на услугите;

- Допълнение на текстовата част на бизнес плана в частта, касаеща обосновка на прогнозните стойности на годишните разходи за периода на бизнес плана и източниците на финансиране на инвестиционната програма;

- Обединяване и представяне в електронен вариант като един общ файл на всички раздели от текстовата част на бизнес плана;

Изискваната информация, допълнените справки и текстовата част на бизнес плана, както и електронен диск с обединени в един общ файл всички раздели от текстовата част на бизнес плана са представени с писмо изх. № 756/27.03.2014 г. (вх. № В-17-35-6/31.03.2014 г. на ДКЕВР).

С писма с вх.№ В-17-35-11/11.11.2014 г. и В-17-55-6/14.11.2014 г. е представена допълнителна информация във връзка с инвестиционната програма на дружеството за 2014 г.

При разглеждането и анализа на така внесен бизнес план са използвани данни от бизнес плана на „Водоснабдяване и канализация- Шумен” ООД за периода 2009-2013 г., одобрен с решение на ДКЕВР № БП-025/27.11.2008г., регулярните ежегодни отчетни данни, извършвани проверки на Дружеството и друга налична информация.

II. Общи данни за В и К оператора

„Водоснабдяване и канализация- Шумен” ООД със седалище и адрес на управление: гр.Шумен, пл. Войн № 1 е капиталово търговско дружество със смесена (51 % държавна и 49% общинска) собственост, с уставен капитал в размер на 486 978 лв. (четиристотин осемдесет и шест хиляди триста петдесет и два) лева, разпределен между съдружниците - държавата и десетте общини на Шуменска област както следва:

Държавно участие (с принципал МРР) - 248 359 лв. (51%)

Община Шумен - 112 005 лв. (23%)

Община Нови Пазар – 24 349 лв. (5%)

Община Велики Преслав – 19 479 лв. (4%)

Община Каолиново – 14 609 лв. (3%)

Община Каспичан – 14 609 лв. (3%)

Община Върбица – 14 609 лв. (3%)

Община Хитрино - 9 740 лв. (2%)

Община Никола Козлево – 9 740 лв. (2%)

Община Венец – 9 740 лв. (2%)

Община Смядово – 9 740 лв. (2%)

Дружеството е вписано в Търговския регистър с ЕИК 837068284 и предмет на дейност: проучване, проектиране, изграждане, поддържане и управление на водоснабдителни, канализационни, електро и топло енергийни системи, включително пречиствателни станции, всички други дейности и услуги в страната и чужбина, незабранени от закона.

Дружеството се управлява и представлява в отношенията с трети лица от Светлозар Цветанов Дамянов – управител.

Съгласно решение № РД-02-14-2234/22.09.2009 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройство е определена обособена територия на „Водоснабдяване и канализация- Шумен” ООД под номер 47, включваща посочените по-горе 10 общини от област Шумен.

Към настоящия момент дружеството обслужва 201 124 жители в 10 общини и 151 населени места. Дружеството обслужва 56 214 водопроводни отклонения, от които 2 304 отклонения са на сгради в режим на етажна собственост.

Според данните от *Справка № 4 „Програма за постигане на годишните целеви нива на показателите за качество“* за 2012 г. се извеждат следните основни данни за Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Шумен:

Показател	Ед. мярка	ВС Шумен
Население, ползващо водоснабдителни услуги	бр.	201 124
Водоизточници	бр.	220
Пречиствателни станции за питейна вода (ПСПВ)	бр.	1
Водоснабдителни помпени станции (ВПС)	бр.	153
Довеждащи водопроводи	км	890
Разпределителни водопроводи	км	1 450
Сградни водопроводни отклонения (СВО)	бр.	56 214
Резервоари	бр.	252
Население, ползващо канализационни услуги	бр.	123 400

Пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ)	бр.	1
Дължина на канализационната мрежа	км	191
Сградни канализационни отклонения (СКО)	бр.	7 224

III. Техническа част

3.1. Данни за В и К активи

Данните за 2012 г. за параметър „Общ брой на водоизточниците“, представени в *Справка № 4 „Програма за постигане на годишните целеви нива на показателите за качество“* и в *Справка № 3 „Експлоатационни данни за предоставяни В и К услуги“ (220 бр.)* не съвпадат с данните, представени в текстовата част на бизнес плана (240 бр.)

Данните за 2012 г. за параметър „Брой водоснабдителни помпени станции“, представени в *Справка № 4* и в *Справка № 3 (153 бр.)* не съвпадат с данните, представени в текстовата част на бизнес плана (151 бр.)

Заклучения и указания

3.1.1. По отношение параметри „Общ брой на водоизточниците“ и „Брой водоснабдителни помпени станции“ се констатира несъответствие между данните, представени в Справка № 4 „Програма за постигане на годишните целеви нива на показателите за качество“ и в Справка № 3 „Експлоатационни данни за предоставяни В и К услуги“ от една страна и от друга страна данните, представени в текстовата част на бизнес плана. За меродавни се приемат данните, представени в Справка № 4 „Програма за постигане на годишните целеви нива на показателите за качество“.

3.2. Показатели за качество на В и К услуги

Сравнение на отчетните данни за 2012 г. спрямо прогнозните данни в бизнес план 2009-2013 г.

Констатира се неизпълнение над 20% по следните основни показатели:

- Показател 4а „Съотношение на количеството неинкасирана вода спрямо количеството подадена вода на вход ВС“ – постигнато ниво от 0,713 спрямо 0,373;
- Показател 5а „Съотношение на годишния брой аварии по довеждащите водопроводи спрямо дължината на довеждащите водопроводи“ – постигнато ниво от 1,597 спрямо 1,285;
- Показател 5в „Съотношение на годишния брой аварии на СВО спрямо общия брой СВО“ – постигнато ниво от 0,010 спрямо 0,006;
- Показател 11г „Съотношение на броя на инсталираните водомери при водоизточниците, спрямо общия брой водоизточници“ – постигнато ниво от 0,436 спрямо 0,526;
- Показател 11ж „Съотношение на годишния брой водомери, преминали последваща проверка спрямо общия брой на водомерите“ - постигнато ниво от 0,049 спрямо 0,199;
- Показател 11к „Съотношение на броя на ВС с изградени АСУВ спрямо общия брой ВС“ - постигнато ниво от 0,011 спрямо 0,032.

Заклучения и указания:

3.2.1. Основните показатели, по които се констатира силно неизпълнение през 2012 г. спрямо прогнозните резултати в одобрения бизнес план са: Показател 4а „Съотношение на количеството неинкасирана вода спрямо количеството подадена вода на вход ВС“; Показател 5а „Съотношение на годишния брой аварии по довеждащите водопроводи спрямо дължината на довеждащите водопроводи“; Показател 5в „Съотношение на годишния брой аварии на СВО спрямо общия брой СВО“; Показател 11г „Съотношение на броя на инсталираните водомери при водоизточниците, спрямо общия брой водоизточници“, Показател 11ж „Съотношение на годишния брой водомери, преминали последваща проверка спрямо общия брой на водомерите“ и Показател 11к „Съотношение на броя на ВС с изградени АСУВ спрямо общия брой ВС“.

3.3. Ниво на покритие с водоснабдителни услуги

„В и К“ ООД, гр. Шумен предоставя услугата „доставяне на питейна вода“ на населението на 151 населени места (8 града и 143 села) на територията на 10 общини. В и К операторът докладва 100 % покритие с водоснабдителни услуги за 2012 г., като посочва брой население в обслужваните общини – 201 124 бр. жители и доставя вода за питейно-битови нужди за 201 124 бр. жители.

Подадените данни в *Справка № 4 „Програма за постигане на годишните целеви нива на показателите за качество“*, са както следва:

№	Параметър	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
1.1.	Брой население, ползващо водоснабдителни услуги	бр.	214 319	214 319	214 319	201 124	199 826	198 526	197 335
1.2.	Общ брой на населението в региона, обслужван от оператора	бр.	214 319	214 319	214 319	201 124	199 826	198 526	197 335
	Годишно постигнато ниво		1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000

Сравнявайки данните от Националния статистически институт (НСИ) за население по области, общини, местоживееене и пол (файл рор 6.1.1) за общините, попадащи в обособената територия на действие на „В и К“ ООД, гр. Шумен – общини: Велики Преслав; Венец; Върбица; Каолиново; Каспичан; Никола Козлево; Нови пазар; Смядово, Хитрино и Шумен, се установява следната разлика:

Данни от:	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.
Показател 1.2 за ВС	бр.	214 319	214 319	214 319	201 124
Данни НСИ - общини: Велики Преслав; Венец; Върбица; Каолиново; Каспичан; Никола Козлево; Нови пазар; Смядово; Хитрино; Шумен	бр.	194 090	192 203	179 668	178 814
Разлика	бр.	20 229	22 116	34 651	22 310

3.4. Водоизточници

Както вече беше посочено в 3.1. Данни за В и К активи, по отношение параметри „Общ брой на водоизточниците“ се констатира несъответствие между данните, представени в *Справка № 4* и в *Справка № 3* и данните, представени в текстовата част на бизнес плана, като за меродавни се приемат данните, представени в *Справка № 4*. „Програма за постигане на годишните целеви нива на показателите за качество“.

Относно разрешителните за водоползване, В и К операторът представя:

- Разрешително за водоползване № 0468/31.07.2001 г. (общо за 255 бр. водоизточника) с изтекъл срок, като посочва, че за периода 2009-2012 г. са издадени индивидуални разрешителни за 95 броя подземни водоизточника и продължава процедура по поетапно възлагане изготвяне на хидрогеоложки доклад и проекти за водовземане за останалите подземни водоизточници;
- Разрешително за водоползване № 0 3644/03.06.2005 г. за язовир „ Тича“ и Решение № 102/14.03.2011 г. на Министерство на околната среда и водите за увеличение на лимита на ползваната вода.

В и К операторът не е представил информация в *Справка № 2 „Опис на отделните В и К системи с основните параметри“* относно учредените санитарно охранителни зони (СОЗ). В текстовата част на бизнес плана е посочено, че се подготвят проекти за СОЗ съгласно изискванията на *Наредба № 3 от 2000 г. за условията и реда на проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителни зони около водоизточници и съоръжения за битово-питейно водоснабдяване.*

3.5. Качество на водата

Качеството на питейната вода се определя от *Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейни-битови цели от 19.06.2001 г.*

В текстовата част на бизнес плана е посочено, че в съответствие с изискванията горепосочената наредба водата за битово-питейни нужди се изследва по предварително изготвена мониторингова програма по показатели от постоянен и периодичен мониторинг.

Отчетните данни *Справка № 4 „Програма за постигане на годишните целеви нива на показателите за качество на В и К услугите“* са, както следва:

№	Параметър	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
2.1.	Брой проби отговарящи на нормативните изисквания по т.2.2.	бр.	2360	2 486	2 189	2 126	2 435	2 200	2 200
2.2.	Общ брой взети проби по физико-химични и радиологични показатели	бр.	2370	2 561	2 196	2 331	2 466	2 220	2 220
	Годишно постигнато ниво		0,996	0,971	0,997	0,912	0,987	0,991	0,991
2.3.	Брой проби отговарящи на нормативните изисквания по т.2.4.	бр.	1231	1 240	986	874	928	950	950
2.4.	Общ брой взети проби по микробиологични показатели	бр.	1244	1 250	986	874	929	950	950
	Годишно постигнато ниво		0,990	0,992	1,000	1,000	0,999	1,000	1,000

От таблицата е видно следното:

- За периода 2009-2012 г. се докладват средногодишен общ брой взети проби по **физико-химични и радиологични показатели**, в размер на 2 365 като за периода 2014-2015 г. се прогнозира – 2 200 бр.;

- За **Показател 2а „Съотношение на броя проби за качество на питейната вода отговарящи на нормативните изисквания по физико-химични и радиологични показатели, спрямо общия брой направени проби“** за 2012 г. В и К операторът отчита постигнато ниво от 0,912 спрямо дългосрочното ниво от 1,000, заложено в *Наредба за дългосрочните нива, условията и реда за формиране на годишните целеви нива на показателите за качество на водоснабдителните и канализационните услуги* (Наредбата), като за периода 2014-2015 г. се прогнозира ниво на показателя от 0,9991.

- За периода 2009 – 2012 г. се докладват средногодишен общ брой взети проби по **микробиологични показатели**, в размер на 1 084, като за периода 2014-2015 г. се прогнозира - 950 бр.;

- **За Показател 2б „Съотношение на броя проби за качество на питейната вода, отговарящи на нормативните изисквания по микробиологични показатели, спрямо общия брой направени проби“** за 2012 г. В и К операторът отчита постигнато ниво от 1,000, с което е достигнато дългосрочното ниво от 1,000, заложено в Наредбата

В бизнес плана е посочено, че суровата вода от някои водоизточници, най-често каптажи и шахтови кладенци, не отговаря на изискванията по показател “нитрати”. Основна причина е ползването на торове и препарати, несъобразено с ограниченията и забраните при обработка на земеделските земи в санитарно охранителните зони. Тези водоизточници представляват 12% от общия брой водоизточници.

Също така е посочено, че водата от яз.”Тича”, която захранва градовете Шумен, Велики Преслав, три села от община Шумен и пет села от община Велики Преслав, не се пречиства поради липса на пречиствателна станция, и в някои случаи не отговаря на изискванията на *Наредба № 9* по показател „**мътност**”. През периода на снеготопене и при проливни дъждове този показател се покачва многократно. В тези случаи В и К Дружеството уведомява РЗИ Шумен, които чрез местните медии уведомяват населението за отклонението от норми и дават указания или забрани за ползване на водата до нормализиране на мътността.

В тази връзка В и К операторът посочва, че в *Националната стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България* в краткосрочния план за действие за периода 2013-2015 г. е предвидено рехабилитация, модернизация, доизграждане и изграждане на нови ПСПВ с цел на 100% от големите зони на водоснабдяване (в които се подават над 1000 куб.м вода в денонощие и/или се водоснабдяват над 5000 души), да няма констатирани трайни отклонения в качеството на водата.

Заклучения и указания

3.5.1. *В и К операторът отчита за показател „Съотношение на броя проби за качество на питейната вода, отговарящи на нормативните изисквания по физико-химични и радиологични показатели, спрямо общия брой направени проби“ за 2012 г. ниво от 0,912 , спрямо дългосрочното ниво от 1,000, заложено в Наредба за дългосрочните нива, условията и реда за формиране на годишните целеви нива на показателите за качество на водоснабдителните и канализационните услуги (Наредбата), като за периода 2014-2015 г. се прогнозира ниво на показателя от 0,9991. За показател „Съотношение на броя проби, отговарящи на нормативните изисквания по микробиологични показатели, спрямо общия брой взети проби по микробиологични показатели“ е отчетено и прогнозирано ниво от 1,000, с което е достигнато дългосрочното ниво на показателя, удвърдено в Наредбата.*

3.5.2. *По отношение на констатираните отклонения за показател „нитрати“, В и К операторът следва да изпълни изискванията на Наредба 3/2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване, като бъдат изготвени проекти за всички санитарно-охранителни пояси, съответно се инициира съвместна програма с представители на местните общини, Министерство на околната среда и водите, Басейнова дирекция, МЗ и други заинтересовани страни за ограничаване на използването на синтетични торове при селскостопанска дейност в трите санитарно-охранителни пояси на съответните водоизточници.*

3.6. Измерване на вода

Измерване на водата при водоизточниците

Отчетните данни в бизнес плана по системи, посочени в *Справка № 4 „Програма за постигане на годишните целеви нива на показателите за качество на В и К услуги“* са, както следва:

№	Параметър	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
11.7.	Брой инсталирани водомери при водоизточниците	бр.	49	82	85	96	99	100	110
11.8.	Общ брой на водоизточниците	бр.	226	228	228	220	240	240	240
	Годишно постигнато ниво		0,217	0,360	0,373	0,436	0,413	0,417	0,458

Данните, представени в таблицата показват, че за 2012 г. се докладват 220 бр. водоизточници, обхванати от 96 бр. водомери, като за 2015 г. се прогнозира – 240 бр. водоизточници, обхванати от 110 бр. водомери.

В резултат за показател *„Съотношение на броя на инсталираните водомери при водоизточниците спрямо общия брой водоизточници“*, за 2012 г. В и К операторът отчита ниво от 0,436, като за 2015 г. прогнозира ниво от 0,458, което остава много по – ниско от дългосрочното целево ниво за показателя от **1,000**, утвърдено в **Наредба за дългосрочните нива, условията и реда за формиране на годишните целеви нива на показателите за качество на водоснабдителните и канализационните услуги (Наредбата)**.

Във връзка с гореизложеното, В и К операторът следва да представи програма с описание на всички водоизточници, тяхното приоритизиране съгласно добиваните водни количества и значимостта на водоснабдяването на съответните системи, и план за доставка и монтаж на водомери според приоритетността на водоизточниците.

Измерване на водата на вход населено място

Отчетните данни в бизнес плана по системи, посочени в *Справка № 4* са, както следва:

№	Параметър	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
11.9.	Брой на населените места с измерване на водата на входа	бр.	110	127	140	149	106	112	120
11.10.	Общ брой на населените места, обслужвани от В и К оператора	бр.	151	151	151	151	151	151	151
	Годишно постигнато ниво		0,728	0,841	0,927	0,987	0,702	0,742	0,795

Данните, представени в таблицата показват, че 2012 г. за параметър „Брой населени места с измерване на водата на входа“ се отчитат 149 бр., като за 2015 г. се прогнозира намаление до посочения параметър до 120 бр., което следва да бъде обяснено от В и К оператора.

В резултат за показател *„Съотношение на броя на населените места с измерване на водата на входа спрямо общия брой на населените места, обслужвани от В и К оператора“* за 2012 г. В и К операторът отчита ниво от 0,987 и за 2015 г. прогнозира ниво от 0,795, спрямо дългосрочното ниво на показателя от 1,000 утвърдено в Наредбата.

Заклучения и указания:

3.6.1. В и К операторът отчита и прогнозира ниско ниво на показател „Съотношение на броя на инсталираните водомери при водоизточниците спрямо общия брой водоизточници“ спрямо дългосрочното целево ниво за показателя от 1,000, утвърдено в Наредба за дългосрочните нива, условията и реда за формиране на годишните целеви нива на показателите за качество на водоснабдителните и канализационните услуги.

3.6.2. В и К операторът следва да представи програма с описание на всички водоизточници, тяхното приоритизиране съгласно добиваните водни количества и значимостта на водоснабдяването на съответните системи, и план за доставка и монтаж на водомери според приоритетността на водоизточниците.

3.7. Загуби на вода

В *Справка № 7 „Програма за намаляване на загубите на вода“* ВС са посочени следните отчетни и прогнозни данни:

Показател	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
Подадени водни кол. на вход ВС (Q4)	хил. м ³	14 173	17 564	21 161	23 581	22 968	22 400	21 780
Неносеща приходи вода (Q9)	хил. м ³	6 647	10 686	14 282	16 804	15 866	15 595	14 935
Дължина на мрежа (довежд. + разпред.)	км	2 340	2 343	2 340	2 340	2 340	2 340	2 343
Брой СВО	бр.	56 026	56 085	56 159	56 214	56 274	56 334	56 394
Неносеща приходи вода (Q9)		46,90%	60,84%	67,49%	71,26%	69,08%	69,62%	68,57%
	м ³ /км/ден	7,782	12,495	16,722	19,675	18,576	18,259	17,464
	м ³ /СВО/ден	0,325	0,522	0,697	0,819	0,772	0,758	0,726

Данните показват, че за 2012 г. В и К операторът отчита следните показатели: неносеща приходи вода **71,26 %** от подадената вода на вход ВС, което в реално изражение е – **19,675 м³/км/ден** и **0,816 м³/бр. СВО/ден**.

Подадените данни в *Справка № 7 „Програма за намаляване на загубите на вода“* са, както следва:

ВС "Помпена"		Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
Подадени водни кол. на вход ВС Q4		хил. м ³	14 173	17 564	21 161	23 581	22 968	22 400	21 780
Фактурирани водни количества	битови	хил. м ³	5 637	5 190	5 128	5 259	5 559	5 230	5 255
	обществени и търговски	хил. м ³	523	478	481	434	451	455	458
	стопански	хил. м ³	1366	1210	1270	1084	1092	1 120	1132
Общо Q3		хил. м ³	7 526	6 878	6 879	6 777	7 102	6 805	6 845
Подадена нефактурирана вода (Технологични нужди) Q3A		хил. м ³	986	996	1 010	1 020	994	969	945
			6,96%	5,67%	4,77%	4,33%	4,33%	4,33%	4,34%
Търговски загуби Q8		хил. м ³	1 233	1 328	1 347	1 360	1 325	1 292	1 261
			8,70%	7,56%	6,37%	5,77%	5,77%	5,77%	5,79%
Реални загуби Q7		хил. м ³	12 325	4 075	4 236	4 446	3 830	3 854	3 555
			86,96%	23,20%	20,02%	18,85%	16,68%	17,21%	16,32%
Неносеща приходи вода Q9		хил. м ³	6 647	10 686	14 282	16 804	15 866	15 595	14 935
			46,90%	60,84%	67,49%	71,26%	69,08%	69,62%	68,57%
Общи загуби Q6		хил. м ³	13 558	5 402	5 583	5 806	5 155	5 146	4 816
			95,66%	30,76%	26,38%	24,62%	22,44%	22,97%	22,11%
Разлика Q9 - (Q3A+Q7+Q8)		хил. м ³	-7 897	4 288	7 689	9 978	9 717	9 480	9 174

Данните показват следното:

Балансът на системата, представен в Справка №7, не е изпълнен в съответствие с Наредба № 1 от 2006 г. за утвърждаване на Методика за определяне на допустимите загуби на вода във водоснабдителните системи (Методиката). Сборът на отделните компоненти – Технологични загуби (Q3A), Търговски загуби (Q8) и Реални загуби (Q7), не е равен на Неносеща приходи вода (неотчетена вода, Q9).

В тази връзка, следва да се отбележи, че към бизнес плана не са представени баланси на водните количества, поотделно за всяка година за периода 2009-2015 г., изготвени във формата на Приложения № 4 към чл. 28, ал. 2 (Последователност на определяне на баланса на водните количества в м³ годишно) от Методиката.

Отчетен и прогнозен ефект върху Неотчетени водни количества е, както следва:

ВС "Помпена"	Мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
Подадени водни кол. на вход ВС Q4	хил. м ³	14 173	17 564	21 161	23 581	22 968	22 400	21 780
Постигнат ефект	хил. м ³		3 391	3 597	2 420	-613	-568	-620
Фактурирани водни количества Q3	хил. м ³	7 526	6 878	6 879	6 777	7 102	6 805	6 845
Постигнат ефект	хил. м ³		648	-1	102	-325	297	-40
Неносеща приходи вода Q9	хил. м ³	6 647	10 686	14 282	16 804	15 866	15 595	14 935
Постигнат ефект	хил. м ³		4 039	3 596	2 522	-938	-271	-660

През периода 2009-2012 г. В и К операторът отчита тенденция на увеличение на Неносещата приходи вода (Q9), за 2013 г. – намаление, като за 2014-2015 г. се прогнозира отново намаление на показателя.

Постигнатите средногодишни резултати за периода 2009 – 2012 г. и планираните за периода 2014-2015 г. са, както следва:

Показател	Мярка	2013 г. спрямо 2009 г.	Средно на година	2015 г. спрямо 2013 г.	Средно на година
Неносеща приходи вода Q9	хил. м ³	9 219	2 305	-931	-466
	%	22,18%	5,54%	-0,51%	-0,25%
Общи загуби Q6	хил. м ³	-8 403	-2 101	-340	-170
	%	-73,21%	-18,30%	-0,33%	-0,17%

От данните се вижда следното:

- За периода 2009-2013 г. е отчетено увеличение на Неносещата приходи вода (Q9), като средногодишното увеличение е **2 305 хил. м³ вода/год.** в реално изражение и **5,54%** в процентно изражение;
- За периода 2014-2015 г., В и К операторът прогнозира намаление на Q9, като средногодишното намаление е (**- 931 хил. м³ вода/год.**) в реално изражение и (**-0.25%**) в процентно изражение;

Обосновка на постигнати и планирани резултати

Видно от представената Справка № 5 „Отчет и прогнозно ниво на потребление на В и К услугите за периода на бизнес плана“ високият процент общи загуби на вода (71,26% за 2012 г.) се дължи основно на високия процент реални (физически) загуби.

Реални загуби на вода

В текстовата част на бизнес плана, в раздел **12. Основни параметри на програмата за намаляване загубите на вода, 12.1. Намаляване на реалните или т.н. технически загуби на вода**, В и К операторът посочва следните мерки, които ще изпълни, с цел намаляване на реалните загубите на вода:

- Провеждане на непрекъснат активен контрол на течовете от преносната и разпределителна водопроводна мрежа;
- Бързина и качество на ремонтните дейности;
- Управление на налягането във водоснабдителните системи;
- Определяне на обособени зони за определяне на участъците от водоразпределителната мрежа с най-високо ниво на загуби;
- Със собствени средства в краткосрочен план ще се извършва рехабилитация и подмяна на участъци от водопроводните мрежи с регистрирани най-голям брой аварии, водещи до увеличаване на годишните реални загуби от течове;
- В дългосрочен план - с изпълнението на Проекти по ОП „Околна среда” на МОСВ и проекти от Програмата за развитие на селските райони, мярка 321 на Министерство на земеделието и храните, в които се предвижда пълна или частична рехабилитация на улични разпределителни водопроводни мрежи, ще се постигне значително снижаване на техническите загуби с изпълнение рехабилитация на водопроводите.

Мерките за търговски загуби ще бъдат разгледани в раздел 4.1 Ниво на потребление на В и К услуги.

Заклучения и указания

3.7.1. В и К операторът следва да представи Справка № 7 с баланси за ВС, изготвени съгласно Методиката за определяне на допустимите загуби на вода във водоснабдителните системи (Методиката), като сборът от компоненти: Подадена нефактурирана вода (Технологични нужди Q3А), Търговски загуби (Q8) и Реални загуби (Q7) да е равен на Неносеща приходи вода (неотчетена вода Q9).

3.7.2. В и К операторът следва да представи баланси на водните количества, поотделно за всяка година за периода 2009-2015 г., изготвени във формата на Приложение № 4 към чл. 28, ал. 2 от Методиката.

3.7.3. В и К операторът отчита средногодишно увеличение на Неносеща приходи вода (Q9) в реално изражение за периода 2009-2013 г. с 2 305 хил. м³ вода/ год.) в реално изражение и 5,54% в процентно изражение. За периода 2014-2015 г., В и К операторът прогнозира намаление на Q9, като средногодишното намаление е (- 931 хил. м³ вода/год.) в реално изражение и (-0.25%) в процентно изражение.

3.8. Аварии на водоснабдителната система

Данни за аварии по довеждащите водопроводи

Посочената информация в Справка № 4 „Програма за постигане на годишните целеви нива на показателите за качество“ е, както следва:

№	Параметър	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
5.1.	Брой аварии по довеждащите водопроводи	бр.	883	432	817	860	836	840	840
5.2.	Дължина на довеждащите водопроводи	км	890	893	890	890	890	890	893
Годишно постигнато ниво			0,992	0,484	0,918	0,966	0,939	0,944	0,941

Извеждат се постигнатите и прогнозните резултати в номинално изражение (реално намаление на брой аварии):

№	Параметър	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
5.1.	Брой аварии по довеждащите водопроводи	бр.	883	432	817	860	836	840	840
	Нетен ефект	бр.		-451	385	43	-24	4	0
				-51,08%	89,12%	5,26%	-2,79%	0,48%	0,00%

Данните показват неравномерност на броя аварии в отделните години. За 2010 г. и 2013 г. се отчита намаление на аварията, а за 2011 и 2012 г. – увеличение. За 2014 г. се прогнозира незначително увеличение, а за 2015 г. – без промяна на общия брой аварии за двете системи.

В текстовата част на бизнес плана не са посочени районите и/или населените места с увеличен брой аварии по довеждащите водопроводи.

От данните в Годишните отчетни доклади за 2012 г. и 2013 г. се установява, че населените места с дял на аварията по довеждащите водопроводи над 2% от общия брой аварии по довеждащите водопроводи за всички населени места за съответната година, са както следва:

Населено място/район	Отчетни данни 2012				Отчетни данни 2013				Коментар
	Аварии по довежд. в-ди	Дължина на довежд. в-ди	Бр. аварии по довежд. в-ди./ Дължина на довежд. в-ди	Дял на аварии на довежд. в-ди	Аварии по довежд. в-ди	Дължина на довежд. в-ди	Бр. аварии по довежд. в-ди./ Дължина на довежд. в-ди	Дял на аварии на довежд. в-ди	
	бр	км	бр./км.	%	бр	км	бр./км.	%	
район Шумен /с. с-ма Шумен/									
гр. Шумен	134	148	0,9054	17,96%	169	148	1,1419	20,22%	Увеличение
с.Царев брод	30	9	3,3333	4,02%	9	9	1,0000	1,08%	Намаление
с.Средня	15	5	3,000	2,01%	9	5	1,800	1,08%	Намаление
с.Черенча	17	3	5,667	2,28%	6	3	2,000	0,72%	Намаление
с.Градище	18	7	2,571	2,41%	3	7	0,429	0,36%	Намаление
с.Друмево	25	15	1,667	3,35%	18	15	1,200	2,15%	Намаление
с.Хан Крум	23	3	7,667	3,08%	26	3	8,667	3,11%	Увеличение
район Нови пазар									
гр.Нови пазар	29	31	0,935	3,89%	24	31	0,774	2,87%	Намаление
с.Мировци	11	8	1,375	1,47%	25	8	3,125	2,99%	Увеличение
район Нови пазар /с. с-ма Н.Козлево/									
с.Ружица	5	2	2,500	0,67%	21	2	10,5	2,51%	Увеличение
район Велики Преслав /с. с-ма В.Преслав /									
с.Златар	6	3	2,000	0,80%	22	3	7,333	2,63%	Увеличение
район Велики Преслав /с. с-ма Смядово/									
с.Кълново	16	1	16,000	2,14%	6	1	6,000	0,72%	Намаление
район Велики Преслав /с. с-ма Върбица/									
гр.Върбица	21	14	1,500	2,82%	27	14	1,929	3,23%	Увеличение
с.Тушовица	23	25	0,920	3,08%	34	25	1,360	4,07%	Увеличение
Район Изгрев /с. с-ма Хитрино/									
с.Велино	11	10	1,1	1,47%	18	10	1,8	2,15%	Увеличение
район Изгрев /с. с-ма Каолиново/									
с.Сини вир	11	3	3,667	1,47%	17	3	5,667	2,03%	Увеличение
Общо за избраните	395	287	1,376	52,95%	434	287	1,512	51,91%	Увеличение
Общо всичко	746	890	0,838	100,00%	836	890	0,939	100,00%	Увеличение

От таблицата се вижда следното:

- Населеното място с най-висок относителен дял на аварията по довеждащи водопроводи е гр. Шумен, като за 2013 г. се отчита увеличение на броя аварии спрямо 2012 г.;

аселени места, за които също се констатира увеличение на аварията за 2013 г. спрямо 2012 г., са: с. Хан Крум; с. Мировци; с. Ружица; с. Златар; гр. Върбица и с. Тушовица.

Констатира се разлика между данните за 2012 г. за параметър „Брой аварии по довеждащите водопроводи“ (**746 бр.**), представени в годишния отчети на дружеството и данните за посочения параметър, представени в *Справка № 4 (860 бр.)*.

Следва да се отбележи, че в бизнес плана В и К операторът не е представил анализ на критичните участъци от довеждащите водопроводи, за които: (1) се отчита повишено ниво на аварийност; (2) съществуващите условия затрудняват своевременното откриване и отстраняване на аварии (трудно достъпни участъци, голяма дълбочина, други); (3) липсва алтернатива и в случай на тежка авария се генерира риск от невъзможност за нормално водоснабдяване на съответното населено място.

Данни за аварии по разпределителните водопроводи

Посочената информация в *Справка № 4 „Програма за постигане на годишните целеви нива на показателите за качество“* е, както следва:

№	Параметър	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
5.3.	Брой аварии по разпределителните водопроводи	бр.	1922	1 494	1 246	1 232	1 304	1 200	1 150
5.4.	Дължина на разпределителните водопроводи	км	1450	1 450	1 450	1 450	1 450	1 450	1 450
Годишно постигнато ниво			1,326	1,030	0,859	0,850	0,899	0,828	0,793

Извеждат се постигнатите и прогнозните резултати в номинално изражение (реално намаление на брой аварии):

№	Параметър	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
5.3.	Брой аварии по разпределителните водопроводи	бр.	1922	1 494	1 246	1 232	1 304	1 200	1 150
	Нетен ефект	бр.		-428	-248	-14	72	-104	-50
					-22,27%	-16,60%	-1,12%	5,84%	-7,98%

Данните отново показват неравномерност на броя аварии в отделните години. За 2010, 2011 и 2012 г. се отчита намаление на аварията, а за 2013 г. – увеличение. За периода 2014-2015 г. се прогнозира увеличение на аварията.

В текстовата част на бизнес плана не са посочени районите с увеличен брой аварии по разпределителните водопроводи.

От данните в Годишните отчетни доклади за 2012 г. и 2013 г. се установява, че населените места с дял на аварията по разпределителните водопроводи над 1 % от общия брой аварии по разпределителните водопроводи за всички населени места за съответната година, както следва:

Населено място/район	Отчетни данни 2012				Отчетни данни 2013				Коментар
	Аварии по разпр. в-ди	Дължина на разпр. в-ди	Бр. аварии по разпр. в-ди./ Дължина на разпр. в-ди	Дял на аварии на разпр. в-ди	Аварии по разпр. в-ди	Дължина на разпр. в-ди	Бр. аварии по разпр. в-ди./ Дължина на разпр. в-ди	Дял на аварии на разпр. в-ди	
	бр	км	бр./км.	%	бр	км	бр./км.	%	
район Шумен /с. с-ма Шумен/									
гр. Шумен	333	195	<i>1,708</i>	29,65%	372	195	<i>1,908</i>	28,53%	Увеличение
с.Средня	3	8	<i>0,375</i>	0,27%	14	8	<i>1,750</i>	1,07%	Увеличение

с.Черенча	3	6	0,500	0,27%	14	6	2,333	1,07%	Увеличение
с.Градище	6	9	0,667	0,53%	16	9	1,778	1,23%	Увеличение
с.Друмево	24	8	3,000	2,14%	20	8	2,500	1,53%	Намаление
с.Хан Крум	11	7	1,571	0,98%	19	7	2,714	1,46%	Увеличение
район Нови пазар									
гр.Нови пазар	50	40	1,250	4,45%	49	40	1,225	3,76%	Намаление
с.Мировци	12	13	0,923	1,07%	18	13	1,385	1,38%	Увеличение
район Нови пазар /с.с-ма Каспичан/									
гр.Каспичан	6	22	0,273	0,53%	27	22	1,227	2,07%	Увеличение
с.Мадара	16	18	0,889	1,42%	26	18	1,444	1,99%	Увеличение
район Нови пазар /с. с-ма Н.Козлево/									
с.Н.Козлево	1	11	0,091	0,09%	15	11	1,364	1,15%	Увеличение
с.Хърсово	2	6	0,333	0,18%	14	6	2,333	1,07%	Увеличение
с.Ружица	2	5	0,400	0,18%	20	5	4,000	1,53%	Увеличение
район Велики Преслав /с. с-ма В.Преслав/									
гр.В.Преслав	39	55	0,709	3,47%	53	55	0,964	4,06%	Увеличение
с.Кочово	13	12	1,083	1,16%	27	12	2,250	2,07%	Увеличение
с.Драгоево	30	22	1,364	2,67%	23	22	1,045	1,76%	Намаление
с.Тройца	7	8	0,875	0,62%	21	8	2,625	1,61%	Увеличение
с.Златар	16	22	0,727	1,42%	11	22	0,500	0,84%	Намаление
район Велики Преслав /с. с-ма Смядово/									
гр.Смядово	28	45	0,622	2,49%	28	45	0,622	2,15%	Намаление
с.Кълново	20	6	3,333	1,78%	8	6	1,333	0,61%	Намаление
с.Янково	12	14	0,857	1,07%	13	14	0,929	1,00%	Намаление
Район Изгрев /с. с-ма Хитрино/									
с.Хитрино	13	8	1,625	1,16%	19	8	2,375	1,46%	Увеличение
с.Каменяк	12	9	1,333	1,07%	16	9	1,778	1,23%	Увеличение
Район Изгрев /с. с-ма Венец /									
с.Венец	12	16	0,750	1,07%	25	16	1,563	1,92%	Увеличение
район Изгрев /с. с-ма Каолиново/									
с.Т.Икономово	18	22	0,818	1,60%	19	22	0,864	1,46%	Намаление
с.Каолиново	29	16	1,813	2,58%	18	16	1,125	1,38%	Намаление
с.Лятно	15	8	1,875	1,34%	10	8	1,250	0,77%	Намаление
с.Сини вир	22	13	1,692	1,96%	15	13	1,154	1,15%	Намаление
Общо за избраните	755	624	1,210	67,23%	930	624	1,490	71,32%	Увеличение
Общо всичко	1123	1450	0,774	100,00%	1304	1450	0,899	100,00%	Увеличение

От таблицата се вижда следното:

- Населеното място с най-висок относителен дял на аварията по разпределителните водопроводи е гр. Шумен, като за 2013 г. се отчита увеличение на броя аварията спрямо 2012 г.;
- Населените места с висок относителен дял на аварията за 2013 г. са: гр. Нови Пазар; гр. Каспичан; гр. Велики Преслав и гр. Смядово.

Отново се констатира разлика между данните за 2012 г. за параметър „Брой аварии по разпределителни водопроводи“ (**1 123 бр.**), представени в годишния отчети на дружеството и данните за посочения параметър, представени в *Справка № 4 (1 232 бр.)*.

Следва да се отбележи, че в бизнес плана В и К операторът не е представил анализ на критичните участъци от разпределителните водопроводи, за които: (1) се отчита повишено ниво на аварийност; (2) съществуващите условия затрудняват своевременното откриване и отстраняване на аварии (трудно достъпни участъци, голяма дълбочина, други); (3) липсва алтернатива и в случай на тежка авария се генерира риск от невъзможност за нормално водоснабдяване на съответното населено място.

Данни за аварии на СВО

Посочената информация в Справка № 4 „Програма за постигане на годишните целеви нива на показателите за качество“ е, както следва:

№	Параметър	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
5.5.	Брой аварии на СВО	бр.	498	626	664	547	531	580	560
5.6.	Общ брой СВО в обслужвания от оператора регион	км	56 026	56 085	56 159	56 214	56 274	56 334	56 394
Годишно постигнато ниво			0,009	0,011	0,012	0,010	0,009	0,010	0,010

Извеждат се постигнатите и прогнозните резултати в номинално изражение (реално намаление на брой аварии):

№	Параметър	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
5.5.	Брой аварии на СВО	бр.	498	626	664	547	531	580	560
	Нетен ефект	бр.		128	38	-117	-16	49	-20
		%		25,70%	6,07%	-17,62%	-2,93%	9,23%	-3,45%

Данните показват неравномерност на броя аварии в отделните години. За 2010 и 2011 г. се отчита увеличение на аварията, а за 2012 и 2013 г. – намаление. За периода 2014 се прогнозира увеличение, а за 2015 г. – намаление на аварията.

В текстовата част на бизнес плана не са посочени районите с увеличен брой аварии по разпределителните водопроводи.

От данните в Годишните отчетни доклади за 2012 г. и 2013 г. се установява, че населените места с дял на аварията на СВО над 4 % от общия брой аварии СВО за всички населени места за съответната година са, както следва:

Населено място/район	Отчетни данни 2012				Отчетни данни 2013				Коментар
	Аварии по СВО	Брой СВО	бр. аварии по СВО/ бр. СВО	Дял на аварии по СВО	Аварии по СВО	Брой СВО	бр. аварии по СВО/ бр. СВО	Дял на аварии по СВО	
	бр	бр	бр./бр.	%	бр	бр	бр./бр.	%	
район Шумен /с. с-ма Шумен/									
гр. Шумен	332	11 854	0,028	56,18%	213	11 885	0,018	40,11%	Намаление
район Нови пазар									
гр Нови пазар	67	2 417	0,028	11,34%	54	2 420	0,022	10,17%	Намаление
район Нови пазар /с. с-ма Каспичан/									
гр. Каспичан	25	1 286	0,019	4,23%	5	1 287	0,004	0,94%	Намаление
район Велики Преслав /с. с-ма В.Преслав/									
гр.В.Преслав	37	1 771	0,021	6,26%	65	1 773	0,037	12,24%	Увеличение
Общо за избраните	461	17 328	0,027	78,00%	337	17 365	0,019	63,47%	Намаление
Общо всичко	591	56 214	0,011	100,00%	531	56 574	0,009	100,00%	Намаление

От таблицата се вижда следното:

- Населеното място с най-висок относителен дял на аварията на СВО е гр. Шумен, като за 2013 г. се отчита значително намаление на броя аварии спрямо 2012 г.;

Н

аселените места с висок относителен дял на аварията за 2013 г. са гр. Нови Пазар и гр. Велики Преслав.

Отново се констатира разлика между данните за 2012 г. за параметър „Брой аварии на СВО“ (**591 бр.**), представени в годишния отчети на дружеството и данните за посочения параметър, представени в *Справка № 4 (547 бр.)*.

Данни за аварии на ПС

Посочената информация в *Справка № 4 „Програма за постигане на годишните целеви нива на показателите за качество“* е, както следва:

№	Параметър	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
5.7.	Брой аварии на ПС	бр.	406	474	283	255	273	270	260
5.8.	Общ брой помпени станции	км	152	153	153	153	152	153	153
Годишно постигнато ниво			2,671	3,098	1,850	1,667	1,796	1,765	1,699

Извеждат се постигнатите и прогнозните резултати в номинално изражение (реално намаление на брой аварии):

№	Параметър	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
5.7.	Брой аварии на ПС	бр.	406	474	283	255	273	270	260
	Нетен ефект	бр.		68	-191	-28	18	-3	-10
		%		16,75%	-40,30%	-9,89%	7,06%	-1,10%	-3,70%

За периода 2009-2012 г. се отчитат разнопосочни резултати. За прогнозния период 2014 -2015 г. се прогнозира намаление .

Отново се констатира разлика между данните за 2012 г. за параметър „Брой аварии на ПС“ (229 бр.), представени в годишния отчети на дружеството и данните за посочения параметър, представени в *Справка № 4* (255 бр.).

Данни в ремонтна програма

Следва да се отбележи, че *Справка № 6 „Ремонтна програма“* не е надлежно попълнена, като за прогнозните 2014 г. и 2015 г. за перо **текущ ремонт** не са посочени конкретни обекти, разходи за ремонтни материали, разходи за извършване на ремонта според избраната технология и очакваните ефекти.

В тази връзка „В и К“ ООД, гр. Шумен следва да представи детайлна информация относно планираните **текущи ремонти** за всеки водоснабдителен обект поотделно, като представи надлежно попълнена *Справка № 6*.

Също така в *Справка № 6 „Ремонтна програма“*, за периода 2014-2015 г. не са предвидени средства за **авариен ремонт**, което с оглед на големия брой прогнозираните аварии за посочения период е необяснимо.

В тази връзка В и К операторът следва обоснове липсата на предвидени средства за **авариен ремонт** за периода 2014-2015 г. в *Справка № 6 „Ремонтна програма“* или да коригира същата.

Заклучения и указания

3.8.1. Констатира се разлики между данните за 2012 г. за параметри: „Аварии по довеждащите водопроводи“, „Аварии по разпределителни водопроводи“, „Аварии на СВО“ и „Аварии на ПС“, представени в *Справка № 4 „Програма за постигане на годишните целеви нива на показателите за качество“* и данните за посочения параметър, представени в годишния отчет на дружеството за 2012 г.

3.8.2. В и К операторът следва да представи надлежно попълнена Справка № 6 – „Ремонтна програма“, съдържаща детайлна информация относно планираните текущи ремонти поотделно за всеки водоснабдителен обект – описание , вложени ремонтни материали, използвана технология и очакван ефект, като в ремонтната програма се включат само дейности с характер на текущ ремонт. Дейностите с характерна основен ремонт следва да бъдат включени в Инвестиционната програма на дружеството.

3.8.3. В и К операторът следва да обоснове липсата на предвидени средства за авариен ремонт за периода 2014 - 2015 г. в Справка № 6 „Ремонтна програма“ или да коригира същата.

3.9. Автоматизация на водоснабдителни обекти

Докладваните параметри за обектите по водоснабдителните мрежи в *Справка № 4 „Програма за постигане на годишните целеви нива на показателите за качество“* са, както следва:

№	Параметър	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
11.17	ВПС с местна автоматика	бр.	116	125	126	135	135	136	138
11.18	Общ брой ВПС	бр.	152	153	153	153	152	153	153
Годишно постигнато ниво			0,763	0,817	0,824	0,882	0,888	0,889	0,902
11.19	ВС с изградени АСУВ		1	1	1	1	16	19	24
11.20	Общ брой ВС	бр.	93	93	93	93	93	93	93
Годишно постигнато ниво			0,011	0,011	0,011	0,011	0,172	0,204	0,258
11.21	Брой елементи на ВС с АСУВ		4	8	8	8	8	10	10
11.22	Общ брой елементи на ВС	бр.	0	0	0	0	0	0	0
Годишно постигнато ниво			0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.10. Ниво на покритие с канализационни услуги

Подадените данни за ниво на покритие с канализационни услуги в *Справка № 4 „Програма за постигане на годишните целеви нива на показателите за качество на В и К услугите“* са, както следва:

№	Параметър	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
7.1.	Брой на населението, ползващо канализационни услуги	бр.	123 400	123 400	123 400	123 400	123 352	123 352	123 352
7.2.	Общ брой на населението в региона, обслужван от оператора	бр.	214 319	214 319	214 319	201 124	199 826	198 526	197 335
Годишно постигнато ниво			0,576	0,576	0,576	0,614	0,617	0,621	0,625
15.3.	Брой на персонала, осигуряващ канализационни услуги	бр.	35	35	35	40	37	37	37
15.4.	Общ брой потребители, ползващи канализационни услуги	бр.	77 470	77 470	77 470	79 133	79 807	79 127	79 147
Годишно постигнато ниво			0,000	0,000	0,000	0,001	0,000	0,000	0,000

Данните в таблицата показват следното:

- В и К операторът отчита **намаление** на параметър „Общ брой на населението в региона, обслужван от оператора“ от **214 319 бр.** (за 2011 г.) до **201 124 бр.** (за 2012 г.), като за прогнозния период 2014-2015 г. тенденцията на намаление се запазва до **197 335 бр.** (за 2015 г.);
- За периода 2009 -2012 г. В и К операторът не отчита промяна на параметър „Брой население, ползващо канализационни услуги“ – **123 400**, като за прогнозния период 2014-2015 г. се предвижда незначително намаление до **123 352 бр.** (за 2015 г.);
- В резултат, се отчита и прогнозира **тенденция на увеличение** на годишните нива на **Показател 7 „Съотношение на броя на населението, ползващо канализационни услуги, спрямо общия брой на населението, живеещо в региона“** от **0,576** (за 2009 г.) до **0,625** (за 2015 г.), като за 2012 г. е отчетено ниво на показателя от 0,614 при заложено дългосрочното ниво на показателя от 0,95, указано в *Наредба за дългосрочните нива, условията и реда на формиране на годишните целеви нива на показателите за качеството на водоснабдителните и канализационните услуги* (Наредбата).

3.11. Качество на отпадъчни води

В текстовата част на бизнес плана е посочено, че към момента „В и К“ ООД, гр. Шумен експлоатира една ПСОВ – Шумен, която работи с механично стъпало, като предстои проектиране и изпълнение на биологично стъпало с отстраняване на азот и фосфор, включено в Проект интегриран воден цикъл за град Шумен-II етап, ОП Околна среда 2007-2013. За проекта има осигурено финансиране и тече процедура за избор на изпълнител.

Относно изграждането на ПСОВ в други градове, в текстовата част на бизнес плана е посочено следното:

- За град Нови пазар – изгражда се ГПСОВ по одобрен проект, финансиран от ОПОС. До края на 2014 г. пречиствателната станция предстои да бъде въведена в експлоатация;
- За гр.Каспичан - разработен е идеен проект за изграждане на ГПСОВ. Предстои община Каспичан да кандидатства за финансиране през следващ програмен период;
- За гр. Велики Преслав - изградена е ПСОВ и предстои въвеждането ѝ в експлоатация;
- За град Смядово - има изготвено пред-инвестиционно проучване и идеен проект за изграждане на ГПСОВ. Понастоящем тече процедура по кандидатстване за финансиране по ОПОС.

В *Справка № 4 „Програма за постигане на годишните цели нива на показателите за качество на В и К услугите“* са посочени следните отчетни и прогнозни данни за проби на качество на отпадъчните води:

№	Параметър	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
8.2.	Брой проби, отговарящи на условията включени в разрешителното за заустване	бр.	1072	1 162	806	1 572	1 156	800	805
8.1.	Общ брой проби за качество на отпадъчните води	бр.	1094	1 192	824	1 613	1 184	820	820
	Годишно постигнато ниво		0,980	0,975	0,978	0,975	0,976	0,976	0,982

В и К операторът отчита за 2012 г. ниво от 0,975 за **Показател 5а „Съотношение на броя проби за качеството на отпадъчните води , отговарящи на условията, включени в разрешителното за заустване, спрямо общия брой проби“**, като за периода 2014-2015 г. прогнозира ниво от 0,982, спрямо дългосрочното целево ниво на показателя от 1,00, заложено в *Наредба за дългосрочните нива, условията и реда за формиране на годишните цели нива на показателите за качество на водоснабдителните и канализационните услуги* (Наредбата).

Същевременно, данните за проектния капацитет на ПСОВ, както и за количеството на пречистените отпадъчни води, посочени в *Справка № 4* са, както следва:

№	Параметър	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
8.3.	Годишното количество отпадъчни води, пречистени от ПСОВ	м ³	5 320 351	9 297 836	8 245 565	7 836 396	7 294 350	8 500 000	8 550 000
8.4.	Проектен капацитет на ПСОВ	м ³	32 500 000	32 500 000	32 500 000	32 500 000	32 500 000	32 500 000	32 500 000
	Годишно постигнато ниво		0,164	0,286	0,254	0,241	0,224	0,262	0,263

Заклучения и указания

3.11.1 . В и К операторът отчита за 2012 г. ниво от 0,975 за Показател 5а „Съотношение на броя проби за качеството на отпадъчните води, отговарящи на условията, включени в разрешителното за заустване, спрямо общия брой проби“, като за периода 2014-2015 г. прогнозира ниво от 0,982, спрямо дългосрочното целево ниво на показателя от 1,00, заложено в Наредба за дългосрочните нива, условията и реда за формиране на годишните целеви нива на показателите за качество на водоснабдителните и канализационните услуги.

3.12. Аварии по канализационната мрежа

Представените данни за аварии на канализационна мрежа и СКО в *Справка № 4 „Програма за постигане на годишните целеви нива на показателите за качество“* са, както следва:

№	Параметър	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
9.	Аварии на канализационната система								
9.1.	Брой аварии на СКО	бр.	116	274	168	138	106	150	140
9.2.	Общ брой СКО в обслужвания от оператора регион	бр.	7 154	7 181	7 202	7 224	7 240	7 260	7 280
	Годишно постигнато ниво		0,016	0,038	0,023	0,019	0,015	0,021	0,019
9.3.	Общ брой аварии на канализационната мрежа	бр.	1 188	1 209	643	575	559	580	580
9.4.	Дължина на канализационната мрежа	км.	191	196	191	191	191	191	191
	Годишно постигнато ниво		6,220	6,168	3,366	3,010	2,927	3,037	3,037

Извеждат се постигнатите и прогнозните резултати в номинално изражение (реално намаление на брой аварии).

№	Параметър	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
9.1.	Брой аварии на СКО	бр.	116	274	168	138	106	150	140
	Нетен ефект	бр.		158	-106	-30	-32	44	-10
				136,21%	-38,69%	-17,86%	-23,19%	41,51%	-6,67%
9.3.	Общ брой аварии на канализационната мрежа	бр.	1 188	1 209	643	575	559	580	580
	Нетен ефект	бр.		21	-566	-68	-16	21	0
				1,77%	-46,82%	-10,58%	-2,78%	3,76%	0,00%

От представените данни е видно следното:

- В и К операторът отчита за 2012 г. намаление на броя аварии на СКО, като за периода 2014 г. прогнозира увеличение, а за 2015 г. - намаление;
- В резултат В и К операторът отчита за **Показател 9а „Съотношение на годишния брой аварии спрямо броя на СКО“** за 2012 г., ниво от **0,019** и прогнозира за 2015 г. ниво от **0,019**, спрямо дългосрочното ниво на показателя от **0,01**, заложено в *Наредбата за дългосрочните нива, условията и реда за формиране на годишните целеви нива на показателите за качество на водоснабдителните и канализационните услуги* (Наредбата).
- В и К операторът отчита за 2012 г. намаление на броя аварии на канализационната мрежа, като за периода 2014-2015 г. прогнозира увеличение, а за 2015 г. – без промяна на броя аварии;
- В резултат В и К операторът отчита за **Показател 9б „Съотношение на годишния брой аварии спрямо дължината на канализационната мрежа“** за 2012 г., ниво от **3,010** и прогнозира за 2015 г. ниво от **3,037**, което е много високо спрямо дългосрочното ниво на показателя от **0,01**, заложено Наредбата.

3.13. Управление на утайките от ПСОВ

Съгласно чл. 121, т. 4 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), задължаваща оператора в процеса на експлоатация на инсталациите и съоръженията да контролира третирането на образуваните отпадъци да се извършва в следния приоритетен ред: подготовка за повторна употреба; рециклиране; оползотворяване или в случаите, когато това е технически или икономически невъзможно, обезвреждане, като същевременно се избягва или намалява тяхното въздействие върху околната среда.

Утайки, образувани в ПСОВ, гр. Шумен

В текстовата част на бизнес плана - точка **7.10.4. Резултати от провеждания мониторинг върху количеството и качеството на генерираните утайки на ПСОВ – Шумен** е посочено, че първичните утайки се препомпват в утайкоуплътнител – силос за уплътняване, след което се кондиционират, стабилизират (химически с железен трихлорид и варно мляко) и се обезводняват на камерна филтър преса. Обезводнените утайки се извозват на Регионалното депо за твърди битови отпадъци – гр. Шумен. На този етап дружеството не осъществява дейности по оползотворяване на утайките.

В тази връзка следва да се отбележи, че както вече беше посочено ПСОВ – Шумен работи с механично стъпало, като предстои проектиране и изпълнение на биологично стъпало с отстраняване на азот и фосфор, включено в Проект интегриран воден цикъл за град Шумен-II етап, ОП Околна среда 2007-2013. В идейния проект за биологичното стъпало се предвижда третирането на първичната и излишната активна утайка, изгниване в двустепенни метантанкове, като полученият биогаз от първа степен се оползотворява за производство на електрическа енергия за вътрешни нужди с СО-генератор. Видно от Справка № 10.4 „Водоснабдителни и канализационни обекти, които предстои да бъдат изградени със средства от държавата, общините и по програми на ЕС“ предвиденият срок за въвеждане в експлоатация на биологичното стъпало е не по-късно от 30.06.2015 г.

Също така следва да се отбележи, че в бизнес плана не е представена стратегия за оползотворяване на утайките, в съответствие с нормативните изисквания, която да е одобрена от община Шумен и Министерство на околната среда и водите.

Заклучения и указания

3.13.1. В и К операторът следва да изготви съвместно с община Шумен стратегия за оползотворяване на утайките в съответствие с нормативните изисквания след реализирането на проекта за реконструкция на ПСОВ Шумен.

3.14. Потребление на електрическа енергия

Отчетни и прогнозни данни за потребление

Данните представени в бизнес плана относно потребление на електрическа енергия по услуги и типове напрежение, представени в *Справки № 9 Разход на електрическа енергия* са, както следва:

Услуга	Напрежение	кВтч						
		2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
Доставяне на питейна вода, кВтч	Средно	20 489 800	19 591 064	15 518 624	14 937 680	14 453 708	15 766 388	16 595 096
	Ниско	21 618 105	18 014 780	17 650 763	17 461 908	18 522 905	16 633 200	15 804 492
Пречистване на отпадъчни води, кВтч	Средно	194 463	246 312	200 280	200 658	257 552	273 750	273 750
	Ниско							
ОБЩО кВтч		42 302 368	37 852 156	33 369 667	32 600 246	33 234 165	32 673 338	32 673 338
<i>ОБЩО кВтч, разлика по години</i>			<i>-4 450 212</i>	<i>-4 482 489</i>	<i>-769 421</i>	<i>633 919</i>	<i>-560 827</i>	<i>0</i>

Средногодишният темп на потребление за периода 2009-2012 г. и 2013-2015 г. е представен в следващата таблица:

Услуга	Напрежение	2009-2012: средно-годишно		2013-2015: средно-годишно	
		кВтч	Дял	кВтч	Дял
Доставяне на питейна вода, кВтч	Средно	17 634 292	48,27%	15 605 064	47,49%
	Ниско	18 686 389	51,15%	16 986 866	51,69%
	ОБЩО	36 320 681	99,42%	32 591 930	99,18%
Пречистване на отпадъчни води, кВтч	Средно	210 428	0,58%	268 351	0,82%
	Ниско	0	0,00%	0	0,00%
	ОБЩО	210 428	0,58%	268 351	0,82%
ОБЩО кВтч		36 531 109	100,00%	32 860 280	100,00%

За периода 2009-2012 г. за осигуряването на услугата „Доставяне на питейна вода“ се използват 99,42 % от общо потребената електрическа енергия и за услугата „Пречистване на отпадъчни води“ – 0,58 %.

За периода 2013-2015 г. се предвижда незначително намаление на дела на разхода за услугата „Доставяне на питейна вода“ – 99,18 % от общо потребената електрическа енергия и съответно незначително увеличение за услугата „Пречистване на отпадъчни води“ – 0,82 %.

Разход на електрическа енергия по напрежения и тарифи за услугата „Доставяне на питейна вода“

В *Справки № 9.1 „Разход на електрическа енергия за услугата доставяне на вода“* са посочени следните отчетни и прогнозни данни:

Доставяне на питейна вода, кВтч								
Напрежение	Тарифа	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
Средно	Върхова	4 358 836	4 235 760	3 648 940	3 288 204	14 453 708	15 766 388	16 595 096
	Дневна	8 895 864	8 514 396	6 440 320	6 098 008			
	Нощна	7 235 100	6 840 908	5 429 364	5 551 468			
	ОБЩО	20 489 800	19 591 064	15 518 624	14 937 680	14 453 708	15 766 388	16 595 096
Ниско	Върхова	3 778 778	3 181 605	3 174 666	2 785 828	2 538 222	2 644 882	2 503 936
	Дневна	9 654 528	8 104 737	7 878 157	7 924 992	8 307 736	7 555 465	7 185 938
	Нощна	8 150 347	6 701 514	6 566 865	6 713 214	7 642 447	6 394 979	6 076 744
	Една скала	34 452	26 924	31 075	37 874	34 500	37 874	37 874
	ОБЩО	21 618 105	18 014 780	17 650 763	17 461 908	18 522 905	16 633 200	15 804 492
ОБЩО кВтч		42 107 905	37 605 844	33 169 387	32 399 588	32 976 613	32 399 588	32 399 588
Подадена вода на вход ВС, м3		14 173 000	17 564 000	21 161 000	23 581 000	22 968 000	22 400 000	21 780 000
Фактурирана вода, м3		7 526 096	6 878 584	6 878 772	6 777 076	7 101 912	6 805 250	6 845 189
Специфичен разход кВтч/м3 - вода на вход ВС		2,9710	2,1411	1,5675	1,3740	1,4358	1,4464	1,4876
Специфичен разход кВтч/м3 - фактурирана вода		5,5949	5,4671	4,8220	4,7808	4,6433	4,7610	4,7332
Общ разход, хил.лв.		5 193,189	4 014,998	4 521,291	4 831,329	5 257,786	4 929,995	5 161,611

От данните в таблицата се установява следното:

- За периода 2009-2012 г. В и К операторът отчита тенденция за намаление на разхода на електрическа енергия, в съответствие с отчетеното намаление на фактурираните водни количества за посочения период;
- За периода 2014-2015 г. се прогнозира намаление на разхода, въпреки прогнозираното увеличение на фактурираните водните количества;
- За периода 2014-2015 г. в съответствие с тенденцията за намаление потреблението на електрическа енергия, се прогнозира и намаление на потреблението по тарифи, като се констатира запазване на дялът на върховата тарифа, в процентно отношение.

Разход на електрическа енергия по напрежения и тарифи за услугата „Пречистване на отпадъчни води“

В *Справка № 9.3 „Разход на електрическа енергия за услугата пречистване на отпадъчни води“* са посочени следните отчетни и прогнозни данни:

Пречистване на отпадъчни води, кВтч								
Напрежение	Тарифа	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
Средно	Върхова	41 349	65 718	52 440	52 005	257 552	273 750	273 750
	Дневна	69 852	99 504	82 500	82 608			
	Нощна	83 262	81 090	65 340	66 045			
	ОБЩО кВтч	194 463	246 312	200 280	200 658	257 552	273 750	273 750
Фактурирани пречистени водни количества, м3		3 395 000	3 327 000	3 271 000	3 088 000	3 282 000	3 094 000	3 103 000
Отпадъчни води, пречистени от ПСОВ, м3		5 320 351	9 297 836	8 245 565	7 836 396	7 294 350	8 500 000	8 550 000
Специфичен разход кВтч/м3 - фактурирани водни количества, м3		0,0366	0,0265	0,0243	0,0256	0,0353	0,0322	0,0320
Специфичен разход кВтч/м3 - пречистена вода, м3		1,5671	2,7947	2,5208	2,5377	2,2225	2,7473	2,7554
Общ разход, хил.лв.		20,42	24,31	24,94	27,46	30,09	27,38	27,38

От данните в таблицата се установява следното:

- За отчетния период 2009-2012 г. се отчитат разнопосочни тенденция за разхода на електрическа енергия;
- За периода 2014 г. В и К операторът прогнозира намаление на разхода, в съответствие с прогнозата за намаление на фактурираните пречистени водни количества;
- За 2015 г. се прогнозира запазване на разхода, въпреки прогнозираното увеличение на количествата пречистени отпадъчни води и на количеството отпадъчни води, пречистени от ПСОВ.

Мерки за оптимизация

Относно подобряването на ефективността на съществуващите мрежи и съоръжения за периода 2014-2015 г., В и К операторът предвижда в *Справка № 8 „Подобряване на ефективността на съществуващите мрежи и съоръжения“* следната програма:

1. Изграждане на нови и разширяване обхвата на съществуващите диспечерски системи.
  - 1.1 Изграждане на система АСУВ на: ВС Марково; ВС Плиска и ВС Вехтово-Друмево;
  - 1.2 Изграждане на 8 бр. контролни точки на територията на гр. Шумен за мониторинг на хидравличните величини.
  - 1.3 Разширение на диспечерска система Велики Преслав
  - 1.4 Изграждане на диспечерски системи ВС Борци и ВС Средковоц;
2. Подмяна на помпени агрегати с цел намаляване на потреблението на електрическа енергия.
  - 2.1 Подмяна на помпи за следните райони: Нови пазар, Велики Преслав и Изгрев;
3. Подмяна на аериращи системи в ПСОВ с цел намаляване на потреблението на електрическа енергия.
  - 3.1 Подмяна на помпени агрегати в ПСОВ Шумен.

Либерализиране на пазара на електроенергия на средно напрежение

Считано от 01.08.2013 г. се либерализира пазара за електроенергия средно напрежение. Към тази дата В и К операторите би следвало да са провели тръжни процедури за избор на търговец – доставчик на средно напрежение. „В и К“ ООД, гр. Шумен ползва електрическа енергия средно напрежение за услугите „Доставяне на питейна вода“ и „Пречистване на отпадъчни води.

Допълнително следва да се отбележи, че от официална информация, постъпила в ДКЕВР, за количествата и средните продажни цени на ел. енергия, реализирани от производители на свободния пазар, се установява средна годишна продажна цена за 2013 г. в размер на **69,27 лв/МВтч (0,06927 лв./кВтч)**.

Към бизнес плана са приложени справки свободен формат за разхода на електрическа енергия **средно напрежение**, от които е видно, че В и К операторът е закупувал за 2013 г., както и предвижда да закупува за периода 2014-2015 г. електрическа енергия средно напрежение на свободния пазар.

В посочените справки са представени отчетни данни за **общата цена**, по която В и К операторът е **закупувал и доставял**, както и прогнозни данни за цената, по която ще закупува и доставя електрическа енергия средно напрежение, както следва:

Услуга	Цена на ел.енергия и цена за преносна и разпределителна мрежи, Средно напрежение, лв/кВтч		
	2013 г.	2014 г.	2015 г.
Доставяне на вода на потребителите	0,13835	0,10000	0,10000
Пречистване на отпадъчни води	няма данни	0,10000	0,10000

От изложеното следва, че средната годишна продажна цена за 2013 г., реализирана от производители на свободния пазар средно напрежение не може да се съпостави с цените, посочени в таблицата, тъй като същите включват и цени за мрежови услуги.

„В и К“ ООД, гр. Шумен не е представило в бизнес плана информация кога дружеството е излязло на свободния пазар и какви условия е договорило за доставяне на електрическа енергия **средно и/или ниско напрежение**, като при сключен договор е необходимо същият да се приложи.

От *Справка № 9.1 „Разход на електрическа енергия за услугата доставяне на вода“* са изведени данните за цената на ел. енергията, по които В и К операторът е закупувал, както и планира да закупува ел.енергия ниско напрежение за периода 2009 - 2015 г., както следва:

Услуга	Цена на ел.енергия Ниско напрежение, лв./кВтч				
	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
Доставяне на вода на потребителите	0,08823	0,09562	0,14231	0,12217	0,13439

От таблицата е видно, намаление на цените за 2014 г. и увеличение за 2015 г., т.е. от данните в таблицата не може да се установи дали В и К операторът планира излизане на свободния пазар за закупуване на ел. енергия **ниско напрежение** за периода 2014-2015 г.

Междувременно във връзка с подадени от „В и К – Шумен“ ЕООД жалби в ДКЕВР с вх.№ Е-13-45-123/30.09.2014 г., Е-13-45-124/30.09.2014 г. и Е-13-45-54/07.10.2014 г., и проведена на 29.10.2014 г. работна среща е изяснено, че В и К операторът е провел тръжна процедура за избор на търговец за доставка на електроенергия – средно и ниско напрежение, но все още съществуват недоизяснени финансови взаимоотношения с електро-разпределителното дружество.

Във връзка с тази информация е необходимо В и К операторът да представи сключения договор за избран търговец за доставка на електрическа енергия – средно и ниско напрежение, както и актуална информация за взаимоотношенията по така възникналия спор.

В отчетните данни, представени в годишните отчетни доклади на дружеството за 2012 и 2013 г. В и К операторът не представя информация за разхода на електрическа енергия по водоснабдителни обекти – ВПС, КПС, ПСОВ и ПСПВ, от което следва, че не може да се направи анализ кои от водоснабдителни обекти са с най-висок разход на електрическа енергия.

Същевременно в отчетните данни е представен разхода на електрическа енергия по обособени ВС (94 бр.) и данни за гр. Шумен и гр. Велики Преслав. От посочените данни са изведени ВС и градовете с дял над 1% от общия разход на електрическа енергия, както следва:

№	ВС	Община	Отчетни данни 2012 г.		Отчетни данни 2013 г.	
			Потребена ел.енергия	Дял на потребената ел. енергия	Потребена ел.енергия	Дял на потребената ел. енергия
			кВтч		кВтч	
1	ВС Язовир "Тича"	Шумен				
	гр. Шумен	Шумен	18 939 855	58,62%	21 215 915	65,67%
	гр. Велики Преслав	Шумен	1 253 118	3,88%	1 275 900	3,95%
3	ВС Царев брод	Шумен	437 640	1,35%	296 825	0,92%
4	ВС Мадара	Шумен	344 580	1,07%	351 215	1,09%
5	ВС Смядово	Смядово	663 762	2,05%	635 864	1,97%
6	ВС Нови пазар	Нови пазар	1 003 755	3,11%	1 237 943	3,83%
7	ВС Каспичан	Каспичан	514 356	1,59%	593 656	1,84%
8	ВС Изгрев	Венец	976 800	3,02%	999 960	3,09%
9	ВС Борци	Венец	249 914	0,77%	366 362	1,13%
10	ВС Тервел	Хитрино	452 240	1,40%	474 640	1,47%
11	ВС Хитрино	Хитрино	344 918	1,07%	415 701	1,29%
12	ВС Черна	Хитрино	123 810	0,38%	348 150	1,08%
13	ВС Лятно	Каолиново	409 160	1,27%	455 480	1,41%
14	ВС Средковец	Каолиново	567 050	1,76%	521 760	1,61%
15	ВС Т. Икономово	Каолиново	473 280	1,46%	459 840	1,42%
ОБЩО за избраните ВС, кВтч			26 754 238	82,81%	29 649 211	91,77%
ОБЩО за всички ВС, кВтч			32 309 094	100,00%	34 825 563	100,00%

От данните в таблицата е видно, че основният разход на електрическа енергия се използва за доставянето на В и К услуги за гр. Шумен, както и че за 2013 г. В и К операторът отчита повишаване на разхода спрямо 2012 г.

Данните за специфичният разход на електрическа енергия за гр. Шумен, представени в годишните отчетни доклади за 2012 и 2013 г. са, както следва:

ВС/Населено място	Отчетни данни 2012 г.		Отчетни данни 2013 г.		Разлика 2013 г. спрямо 2012 г.	
	Специфичен разход на ел. енергия		Специфичен разход на ел. енергия			
	кВтч/м ³ вода на вход ВС	кВтч/м ³ фактурирана вода	кВтч/м ³ вода на вход ВС	кВтч/м ³ фактурирана вода	кВтч/м ³ вода на вход ВС	кВтч/м ³ фактурирана вода
ВС Язовир "Тича", гр. Шумен	1,178910059	4,998696212	1,842525211	6,053231042	0,663615152	1,05453483

От данните в таблицата се установява увеличение на специфичния разход на електрическа енергия за куб. метър вода на вход ВС, както и за куб. метър фактурирана вода.

Заключения и указания:

3.14.1. В и К операторът следва да представи актуална информация за договорените условия за доставяне на електрическа енергия средно и ниско напрежение, с приложен сключен договор, както и информация за предприетите стъпки за разрешаване на съществуващия спор във връзка с допускането на средства за търговско мерене (СТИ) за ниско напрежение до свободния пазар.

3.14.2. Прогнозираното увеличение на специфичен разход на електрическа енергия за услугата „Доставяне вода на потребителите“ не съответства на прогнозите за намаление на вода на вход ВС, не е отразен ефекта от рехабилитация на довеждащи водопроводи в инвестиционната програма, и не може да бъде приет от Комисията.

3.15. Персонал

Представената информация в бизнес плана за броя служители за „В и К“ ООД, гр. Шумен е обобщена в следната таблица:

Водоснабдителни системи	Ед. мярка	Обща численост на персонала по Приложение №2 показател 12.6, Справка № 4, приложена към БП							Средносписъчен брой лица по трудов договор по Приложение № 3 Справка № 18, приложена към БП						
		2009г.	2010г.	2011г.	2012г.	2013г.	2014г.	2015г.	2009г.	2010г.	2011г.	2012г.	2013г.	2014г.	2015г.
ВС "Помпена"	бр.	476	482	493	486	470	470	470	469	476	487	483	470	470	470
Разлика	бр.	-7	-6	-6	-3	0	0	0							

От таблицата е видно, че не се установява разлика между данните за общата численост на персонала на дружеството за 2009, 2010, 2011 и 2012 г., подадени в Справка № 4 „Програма за постигане на годишните целеви нива на показателите за качество“ и в Справка № 18 „Отчет и прогноза за възнагражденията на персонала“.

Дружеството отчита за 2012 г. разходи за възнаграждения за лицата по трудов договор в размер на 4 032 116 лв., посочени в Справки № 18, спрямо средно-списъчен брой лица по трудов договор - 483, или 8 348 лв. на човек годишно, което формира средномесечна заплата за лицата по трудов договор в размер на 696 лв./човек.

За Показател 15а „Съотношение на общия брой персонал, осигуряващ водоснабдителни услуги спрямо общия брой потребители, ползващи водоснабдителни услуги“, В и К операторът отчита за 2012 г. и прогнозира за 2015 г. ниво от 0,004 спрямо дългосрочно нива от 0,002, указано в Наредба за дългосрочните нива, условията и реда на формиране на годишните целеви нива на показателите за качеството на водоснабдителните и канализационните услуги (Наредбата).

За Показател 15б „Съотношение на общия брой персонал, осигуряващ канализационни услуги спрямо общия брой потребители, ползващи канализационни услуги“, В и К операторът отчита за 2012 г. ниво от 0,001 и прогнозира ниво от 0,0005 спрямо дългосрочно нива от 0,005, указано в Наредбата.

IV. Икономическа част

4.1. Ниво на потребление на В и К услуги

В таблиците по-долу е обобщена представената от В и К оператора информация за потреблението на доставена вода, отведените и пречистените отпадъчни води по групи потребители за отчетния и прогнозния период.

Фактурирана питейна вода (хил. м3)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
битови	5 637	5 190	5 128	5 259	5 559	5 230	5 255
обществени и търговски	523	478	481	434	451	455	458

стопански	1 366	1 210	1 270	1 084	1 092	1 120	1 132
Общо:	7 526	6 878	6 879	6 777	7 102	6 805	6 845

Отчетеният ефект е както следва:

Фактурирана вода - постигнат ЕФЕКТ (хил. м3)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
битови		-447	-62	131	300	-329	25
обществени и търговски		-45	3	-47	17	4	3
стопански		-156	60	-186	8	28	12
Общо:		-648	1	-102	325	-297	40

От така представената информация е видно, че причината за намаление на фактурираните количества през 2010 г. е спада в потреблението на всички групи потребители, докато за 2012 г. е отчетен спад само при стопанските потребители и групата на обществените и търговските потребители.

Полученият ефект в потреблението за 2010 г. не съответства на посочения брой население, ползващо водоснабдителни услуги от В и К оператора, за разлика от данните на НСИ отчитащи намаление на населението през тази година. За 2012 и 2014 г. намаленото потребление съответства на посочения брой население, ползващо водоснабдителни услуги от В и К оператора, докато за 2015 г. не е налице такова съответствие.

В таблицата по-долу са обобщени фактурираните количества по услуги, както следва:

Фактурирани количества Справка №5 (хил. м3)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Доставяне на вода на потребителите	7 526	6 878	6 879	6 777	7 102	6 805	6 845
Отвеждане на отпадъчните води	4 993	4 724	4 585	4 314	4 635	4 320	4 330
Пречистване на отпадъчните води	3 395	3 327	3 271	3 088	3 282	3 094	3 103

Видно от представените данни, отчетените намаления на количествата отведени и пречистени отпадъчни води за 2011 и 2012 г., както и прогнозираните за 2014 г. съществено се отличават от намаленията на количествата доставена вода за същите години.

Допълнителни данни, които следва да бъдат взети при анализа на данните за фактурирана питейна вода:

Данни за Брутен вътрешен продукт (БВП)

Съгласно данни от НСИ, растежа на БВП по години е, както следва:

Година	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Растеж БВП - данни	+6.2	-5.5	+0.4	+1.8	+0.6	+0.9

Съгласно Решение №119 от 16.01.2014 г. на Министерски съвет за одобряване на промени в актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2014-2016 г., одобрена с Решение №650 на МС от 2013 г., част 2 Макроикономически перспективи за периода 2014-2016 г., са посочени следните прогнози за Хармонизирана инфлация:

Година	2014	2015

Растеж БВП - данни	+1.8	+2.1
--------------------	------	------

Отчетените нива на растеж на БВП съответстват на данните за фактурирана питейна вода, докладвани от В и К оператора само за 2011 г. Прогнозните данни за темп на растеж на БВП през 2014-2015 г. не са в синхрон с предвижданията на В и К оператора за темп на нарастване на фактурираната питейна вода за този период.

Данни за населението на обособената територия на „В и К“ ООД, гр. Шумен

Съгласно решение № РД-02-14-2234/22.09.2009 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството, е определена обособена територия на „Водоснабдяване и канализация - Шумен“ ООД - гр. Шумен под номер 47, съвпадаща с административните граници на област Шумен и включваща общини: Шумен, Велики Преслав, Венец, Върбица, Гара Хитрино, Каолиново, Каспичан, Никола Козлево, Нови пазар и Смядово.

Съгласно данните на НСИ за население по области, общини, местоживеене и пол, се показват следните тенденции за населението за общините попадащи в обособената територия на В и К оператора:

Общини	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2012 спрямо 2008 г.
Велики Преслав	15 412	15 292	15 093	13 276	13 138	-2 274 -14,75%
Венец	6 972	6 905	6 845	7 089	7 071	99 1,42%
Върбица	10 601	10 492	10 318	10 349	10 296	-305 -2,88%
Каолиново	12 323	12 251	12 248	12 107	12 200	-123 -1,00%
Каспичан	9 073	8 871	8 691	7 954	7 911	-1 162 -12,81%
Никола Козлево	6 466	6 381	6 344	6 130	6 104	-362 -5,60%
Нови пазар	18 696	18 476	18 331	16 795	16 672	-2 024 -10,83%
Смядово	7 460	7 402	7 242	6 587	6 495	-965 -12,94%
Хитрино	6 498	6 423	6 264	6 221	6 234	-264 -4,06%
Шумен	101 978	101 597	100 827	93 160	92 693	-9 285 -9,10%
ОБЩО	195 479	194 090	192 203	179 668	178 814	-16 665 -8,53%

За разглеждания период се наблюдава негативна тенденция към ежегодно намаляване на броя жители в общините, като общото намаление през 2012 спрямо 2008 г. е в размер на 8,5%. Най-голямото намаление е отчетено в община Велики Преслав (15%), а най-малко в Каолиново (1%).

Данните за намаляващ брой население до известна степен обосновават потенциално намаление на потреблението на В и К услуги в обособената територия на В и К оператора, но такава връзка може да се установи е само в случай, че В и К операторът е обхванал 100% от ползвателите на услуги като свои потребители (абонати), респективно отчита и фактурира редовно 100% от потребителите (абонатите). При наличието на търговски загуби на вода, или необхванато потребление на вода, промяната в броя на жителите на обособената територия не може да се използва като аргумент от страна на В и К оператора за намаляващо потребление без да са приложени в максимална степен мерки и усилия за намаляване на търговските загуби на вода.

Данни за търговски загуби – посочени дейности в бизнес плана

По отношение на дейностите свързани с монтаж и/или проверка на приходни водомери, докладваните данни в Справка № 4 „Програма за постигане на годишните целеви нива на показателите за качество“ са, както следва:

№	Параметър	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
11.13.	Брой водомери, преминали последваща проверка	бр.	4 975	3 786	3 130	2 778	1 058	11 373	11 394

11.14.	Общ брой на водомерите (без индивидуалните)	бр.	56 026	56 085	56 159	56 214	56 274	56 334	56 394
	Годишно постигнато ниво		0,089	0,068	0,056	0,049	0,019	0,202	0,202

От таблицата се вижда следното:

- За 2012 г. В и К операторът отчита ниско ниво на параметър **„Брой водомери, преминали последваща проверка“**. В резултат за показател **„Съотношение на годишния брой водомери, преминали последваща проверка спрямо общия брой водомери“** е отчетено ниво от 0,049, изключително ниско, спрямо дългосрочното целево ниво за показателя от 0,2, утвърдено в *Наредба за дългосрочните нива, условията и реда за формиране на годишните целеви нива на показателите за качество на водоснабдителните и канализационните услуги* (Наредбата);
- За период 2014-2015 г. В и К операторът предвижда чувствително увеличение на параметър **„Брой водомери, преминали последваща проверка“**, при което за показателя се прогнозира ниво от 0,202, с което ще се постигне дългосрочното целево ниво, утвърдено с Наредбата, което с оглед на постигнатите до момента резултати, е твърде нереалистична прогноза.

В текстовата част на бизнес плана, в раздел **12. Основни параметри на програмата за намаляване загубите на вода, 12.2. Дейности за намаляване/оптимизиране на търговските загуби до 2015 г.**, В и К операторът посочва следните дейности:

- График за извършване на последващи проверки;
- Набиране на информация за клиенти и приходни водомери;
- Проследяване потреблението на големи консуматори;
- Програма за монтаж на приходни водомери и програма за подмяна на стари водомери по приоритетни обекти;
- План на мерки за подобряване качеството и контрола при отчитане на водомерите на потребителите.

Също с цел намаляване на търговските загуби, В и К операторът планира и мерки, като:

- Извършване на проверка на водомери на клиенти, които имат промяна в консумацията с повече от $\pm 20\%$;
- Специален режим за големите клиенти - водомерите с голям диаметър – по-чести проверки, точни, защитени срещу манипулиране;
- Програма за социално слаби – ограничен дебит и налягане; безплатен монтаж на водоспестяваща арматура и обучение как да се пести водата;
- Методика за проверка точността на водомерите за различни диаметри на място.
- Финансов контрол на дейността намаляване загубите на вода – сметка за приходи и разходи.
- Периодични проверки на пожарните хидранти; калоотоците и въздушниците за кражби на вода - при обходите по трасетата.
- Проверка на оточните системи на резервоарите за течове.
- Продължаване работата по електронната обработка на техническите отчети чрез монтирането на водомери с електронно отчитане и дистанционно предаване на данните. Това води до подобряване организацията по отчитане на водомерите на клиентите на дружеството.
- Оценка размера на подадената вода, измерената вода и водата, която не се мери. Прекъсване на неизползваеми клонове от В и К мрежата, домови отклонения.

Данни за търговски загуби – изчисление на потенциалния размер

Съгласно на Наредба № 1 от 2006 г. за утвърждаване на Методика за определяне на допустимите загуби на вода във водоснабдителните системи, чл.30, ал.4 при липса на достатъчно информация и наблюдения за размера на търговските загуби те се приемат не повече от 10 на сто от общото количество вода, измерено на входа на ВС.

Доставяне на вода на потребителите	Мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
Подадени водни кол. на вход ВС Q4	хил. м ³	14 173	17 564	21 161	23 581	22 968	22 400	21 780
Търговски загуби Q8: 10% от Q4	хил. м ³	1 417	1 756	2 116	2 358	2 297	2 240	2 178
Фактурирани водни количества Q3	хил. м ³	7 526	6 878	6 879	6 777	7 102	6 805	6 845
Дял на потенциалните търговски загуби		18,83%	25,54%	30,76%	34,80%	32,34%	32,92%	31,82%

Видно от представените данни, търговските загуби изчислени като 10% от вода на вход ВС (Q4), представляват средногодишно над 30% от фактурираните количества от В и К оператора което показва, че дружеството има значителни резерви като потенциал за увеличаване на фактурираните количества.

Фактурирана вода л/ж/д

Данните за фактурирана вода, отнесени към докладваният брой жители в Справки № 4 показват следния размер на фактурирана вода, изразена като литри/жител/ден.

Показатели	Ед. мярка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
Брой население, ползващо водоснабдителни услуги	бр.	214 319	214 319	214 319	201 124	199 826	198 526	197 335
Фактурирани количества (Q3)	хил. м ³	7 526	6 878	6 879	6 777	7 102	6 805	6 845
Фактурирана вода към брой население	л/ж/д	96,2	87,9	87,9	92,3	97,4	93,9	95

Така представените данни не отразяват реалното потребление на питейна вода, доколкото от една страна официалният брой живущи в никакъв случай не отразява реалния брой потребители в даден момент или период. Допълнително тук се отчита разлика между докладваният от В и К оператор брой население по водоснабдителни системи, и общия брой население в общините, попадащи в обособената територия на оператора според данните от НСИ. От друга страна данните за фактурирана вода не отразяват реалното потребление към даден момент, а на практика са данни за усреднено минало потребление, респективно съпоставянето на тези данни дава само първоначален поглед върху нивото на потребление, като се налага извършването на редица допълнителни проучвания.

Извършеният от ДКЕВР сравнителен анализ на В и К сектора през 2014 г., въз основа на отчетни данни за 2012 г. на 42 В и К оператори, показва следните референтни стойности на този показател (фактурирана вода л/ж/д):

Фактурирана вода	л/ж/ден
Минимална стойност	46.000
Средна стойност	119.153
Максимална стойност	209.742

Вижда се, че фактурираната вода в л/ж/д за „В и К - Шумен“ ООД е на много ниски нива, по-нисък от средния за 2012 г., което потвърждава предположението за наличие на нерегламентирано потребление на питейна вода.

Референтна стойност – потребление л/ж/д

Съгласно Наредба №4/14.09.2004 г. за условията и реда за присъединяване на потребителите и за ползване на водоснабдителните и канализационните системи, чл.39 ал. 5: по изключение се допуска за потребители, които нямат монтирани водомери на водопроводните отклонения и индивидуални водомери, месечното количество изразходвана, отведена и пречистена вода да се заплаща, както следва:

1. по 6 куб. м при топлофицирано жилище и по 5 куб. м - при нетоплофицирано жилище за всеки обитател;

Според така определените количества, приетата норма на потребление за потребители без монтирани водомери е следната:

- **200 л/ж/д при топлофицирано жилище (6 000 литри / 30 дни);**
- **167 л/ж/д при нетоплофицирано жилище (5 000 литри / 30 дни).**

Данните показват, че В и К операторът доставя далеч по-малки количества от нормативно приетите. Това потвърждава предположението за наличие на нерегламентирано потребление на питейна вода.

Фактурирани количества отведени отпадъчни води

Съгласно данните от Справка №5 са отчетени и прогнозирани следните количества доставена питейна вода и отведени отпадъчни води:

Показатели	Мярка	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Количества вода за доставяне на потребители	хил. м3/год.	7 526	6 878	6 879	6 777	7 102	6 805	6 845
Отведени количества отпадъчни води	хил. м3/год.	4 993	4 724	4 585	4 314	4 635	4 320	4 330
	дял от доставена вода	66,34%	68,68%	66,65%	63,66%	65,26%	63,48%	63,26%

От данните в таблицата е видно, че В и К операторът отчита и прогнозира по-ниски количества отведени отпадъчни води от количествата за доставяне на вода. За отчетния и прогнозния период се наблюдава разнопосочна тенденция на увеличаване и намаляване на дела на отведените отпадъчни води от количествата доставена вода, като в края на прогнозния период делът се запазва.

Заклучения

4.1.1. От началото до края на регулаторния период се наблюдава тенденция на намаляване на количествата за доставяне на вода на потребителите, и на количествата за отвеждане и пречистване на отпадъчни води, като се запазват нивата приблизително едни и същи за прогнозния период.

4.1.2. Данните за растеж на БВП не подкрепят хипотеза за намаление на потреблението на В и К услуги. Данните от НСИ показват реално намаление на броя жители в общините, попадащи в обособената територия обслужвана от В и К оператора, но това би било аргумент за намаляване на потреблението само в случай, че В и К операторът е обхванал 100% от консуматорите на вода с редовно отчитане и фактуриране на реалното им потребление.

4.1.3. Констатира се, че В и К операторът има значителен потенциал за увеличаване на фактурираните количества питейна вода, доколкото потенциалният размер на Търговските загуби (изчислен като 10% от вода на вход ВС) е над 30% от отчетените фактурирани количества. Същевременно фактурираната вода изразена в л/ж/д е значително под отчетените от ДКЕВР сравнителни стойност за 2012 г.

4.2. Инвестиционна програма

Действащ регулаторен период 2009-2013 г.

Отчетените инвестиции за периода на одобрения бизнес план 2009-2013 г. са, както следва:

(хил.лв.)

Отчетни / Разчетни данни	Отчет				Разчет	2009-2013	Дял
	2009	2010	2011	2012	2013		
Доставяне на вода на потребителите	334	470	413	445	619	2 281	94,9%
Отвеждане на отпадъчните води	0	35	0	0	8	43	1,8%
Пречистване на отпадъчните води	24	19	13	21	2	79	3,3%
ОБЩО:	358	524	426	466	629	2 403	100,0%

Реализираните инвестиции по данни на В и К оператора за периода на одобрения бизнес план 2009 - 2013 г. са на обща стойност 2 403 хил. лв., по-голямата част от които са за услугата доставяне на вода на потребителите.

В таблицата по-долу са представени сравнителни данни по услуги за периода 2009-2013 г. между одобрените инвестиции в бизнес плана с Решение № БП-025/27.11.2008 г. на ДКЕВР, инвестициите включени в цените на В и К услугите за регулаторния период и отчетените от В и К оператора.

(хил.лв.)

Доставяне на вода	2009	2010	2011	2012	2013	2009-2013	2014	2015
Одобрен бизнес план 09-13	355	410	426	534	575	2 300		
Одобрен ценови модел	355	410	426	534	575	2 300		
Отчетени в бизнес план 09-15	334	470	413	445	619	2 281	5 687	640
Изпълнение	94,1%	114,7%	96,9%	83,4%	107,7%	99,2%		
Отвеждане на отпадъчни води	2009	2010	2011	2012	2013	2009-2013	2014	2015
Одобрен бизнес план 09-13	112	80	97	118	144	551		
Одобрен ценови модел	112	80	97	118	144	551		
Отчетени в бизнес план 09-15	0	35	0	0	8	43	137	111
Изпълнение	0,0%	43,8%	0,0%	0,0%	5,3%	7,7%		
Пречистване на отпадъчни води	2009	2010	2011	2012	2013	2009-2013	2014	2015
Одобрен бизнес план 09-13	48	48	114	80	125	415		
Одобрен ценови модел	48	48	114	80	125	415		
Отчетени в бизнес план 09-15	24	19	13	21	2	79	144	138
Изпълнение	50,0%	39,6%	11,4%	26,3%	1,6%	19,0%		
ОБЩО:	2009	2010	2011	2012	2013	2009-2013		
Одобрен бизнес план 09-13	515	538	637	732	844	3 266		
Одобрен ценови модел	515	538	637	732	844	3 266		
Отчетени в бизнес план 09-15	358	524	426	466	629	2 403		
Изпълнение	69,5%	97,4%	0,0%	63,7%	74,5%	73,6%		
Изпълнение на вкл. в цените	69,5%	97,4%	66,8%	63,7%	74,5%	73,6%		

Видно от представената информация, изпълнението на одобрената инвестиционна програма за периода 2009 - 2013 г. е 73,6% (отчетени 2 403 хил.лв. спрямо одобрени 3 266 хил.лв.), като за услугата доставяне на вода на потребителите е отчетено изпълнение от 99,2%, за услугата отвеждане на отпадъчните води 7,7% и за услугата пречистване на отпадъчните води 19,0%.

При анализа на информацията за извършените инвестиции за регулираните услуги за отчетния период 2009 - 2012 г. в представения за одобряване бизнес план за регулаторния период 2009 - 2015 г. (справки № 10.1 и 10.2 „Инвестиционна програма“) се констатира пълно съответствие с данните от представяните ежегодни отчети от В и К оператора, както е отразено таблицата по-долу:

(хил.лв.)

Услуги	Дани от:	Отчет				ОБЩО 2009-2012	Разлика 2009-2012
		2009	2010	2011	2012		
Доставяне на вода на потребителите	Отчетни данни	334	470	413	445	1 662	0
	Бизнес план, справка 10.2	334	470	413	445	1 662	0
Отвеждане на отпадъчни води	Отчетни данни	0	35	0	0	35	0
	Бизнес план, справка 10.3	0	35	0	0	35	0
Пречистване на отпадъчни води	Отчетни данни	24	19	13	21	77	0
	Бизнес план, справка 10.4	24	19	13	21	77	0
ОБЩО:	Отчетни данни	358	524	426	466	1 774	0
	Бизнес план, справка 10.3	358	524	426	466	1 774	0

Предвидени инвестиции за удължения регулаторен период до 2015 г.

Предложената инвестиционна програма във внесения за одобряване бизнес план за регулаторния период 2009 - 2015 г. е представена в таблицата:

Отчетни / Разчетни данни (хил. м3)	Отчет				Разчет			2009- 2015	Дял
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
Доставяне на вода на потребителите	334	470	413	445	619	5 687	640	8 608	93,0%
Отвеждане на отпадъчните води	0	35	0	0	8	137	111	291	3,1%
Пречистване на отпадъчните води	24	19	13	21	2	144	138	361	3,9%
ОБЩО:	358	524	426	466	629	5 968	889	9 260	100,0%

Общата стойност на инвестиционната програма за регулаторния период 2009 - 2015 г. възлиза на 9 260 хил. лв., в т.ч. 1 774 хил. лв. за отчетния период 2009 – 2012 г. и 7 486 хил. лв. са прогнозиран за периода 2013 г. – 2015 г.

Съгласно т. 43.2 от Указанията, при удължаването на периода на бизнес плана, В и К операторът следва да запази средния годишен размер на инвестициите в съответствие с одобрените нива в действащите бизнес планове. В тази връзка, в таблицата по-долу са отразени представените данни от В и К оператора относно изпълнените инвестиции от собствени и привлечени средства за периода 2009 - 2013 г., общия и среден размер на инвестициите за същия период, както и предвидените инвестиции за периода 2014 - 2015 г.

(хил.лв.)

Инвестиции по:	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	Общо 2009- 2013 г.	Среден размер	2014 г.	2015 г.	Общо 2014- 2015	Среден размер
Одобрен бизнес план 2009 - 2013	515	538	637	732	844	3 266	653				

Одобрен ценови модел	515	538	637	732	844	3 266	653				
Отчетени в бизнес план 2009 - 2015	358	524	426	466	629	2 403	481				
Предложени в бизнес план 2009 - 2015 г.	358	524	426	466	629	2 403	481	5 968	889	6 857	3 429

Общият размер на одобрената инвестиционна програма за периода 2009 - 2013 г. е 3 266 хил.лв., докато в представения за одобряване бизнес план размерът на отчетените инвестиции за този период е 2 403 хил. лв., финансирани предимно със собствени средства. Следователно, средният размер на инвестициите за периода на одобрения бизнес план 2009 - 2013 г. възлиза на **653 хил. лв.**, докато средният размер на прогнозираните инвестиции във внесения за одобряване бизнес план за 2014 и 2015 г. е **3 429 хил. лв.**

Предвидените инвестиции за 2014 г. на стойност 5 968 хил. лв. включват 5 057 хил. лв. по *Договор за изпълнение на рехабилитация на водопроводи от водоснабдителната система на гр. Шумен с гарантиран резултат*, подписан между „В и К – Шумен“ ООД, гр. Шумен и ДЗЗД „СМ Секисуи Европа“ на 08.01.2013 г. относно следните дейности:

1. Етап 1, включващ подетапи:

- Подетап 1.1: Извършване на предпроектно проучване и обследване на определените за рехабилитация водопроводи;
- Подетап 1.2: Разработване на проекти във фаза „Работен проект“ за изпълнение на набелязаните рехабилитационни мероприятия;
- Подетап 1.3: Осигуряване на финансиране и изпълнение на необходимите монтаж, рехабилитация и подмяна на водопроводни тръби.

2. Етап 2, включващ следните дейности:

- Мониторинг на фактическите загуби на вода в рехабилитираните водопроводи;
- Изплащане от Възложителя на вложената от Изпълнителя инвестиция.

Съгласно договора се предвиждат следните строително-монтажни дейности:

- Рехабилитация на магистрален водопровод Ø800 мм. стом. в местн. "Сусурлука", с дължина 1554 м.
- Рехабилитация на магистрален водопровод Ø630мм. стомана по ул. "Цв. Зангов", с дължина 554 м.
- Рехабилитация на напорен водопровод Ø 630мм. стомана от ПС "Мадарски конник", с дължина 630 м.
- Рехабилитация на напорен водопровод Ø900мм. стомана от ПС "1300", с дължина 320 м.

Предвидени са следните параметри по договора:

Обект	Дължина	Обследване състоянието преди рехабилитация	Изготвяне на работни проекти	Рехабилитация	Инвестиционни разходи	Гарантирана икономия на вода (ГИВ) в м3/год.	Парична равностойност (ПР) на ГИВ лв./год.
Водопровод ф800мм през м. Сусурлука	1 554	14 038 лв.	32 200 лв.	2 461 537 лв.	2 507 774 лв.	616 529	1 091 256 лв.
Водопровод ф630мм през пл. Мадара	544	9 546 лв.	17 800 лв.	766 926 лв.	794 272 лв.	1 099 872	1 946 773 лв.
Водопровод ф630мм през и.п.Шумен	630	7 428 лв.	17 800 лв.	362 036 лв.	387 265 лв.	543 366	961 758 лв.
Водопровод ф900мм	320	9 546 лв.	17 800 лв.	763 280 лв.	790 626 лв.	255 542	452 309 лв.
ОБЩО	3 048	40 558 лв.	85 600 лв.	4 353 779 лв.	4 479 937 лв.	2 515 309	4 452 097 лв.

Съгласно чл. 9 на договора, върху сумата от 4 480 хил. лв. се предвижда и оскъпяване от разсрочено плащане в размер на 578 хил. лв., или обща сума от 5 057 хил.лв. (без ДДС).

Изплащането на стойността по договор от Възложителя е в срок от 7 години, съгласно чл.15 ал.2 от договора.

Видно от информацията в Справка № 10.1 „Инвестиционна програма“ са посочени капиталови разходи финансирани със собствени средства в размер на 5 057 хил. лв. за тези обекти, в т.ч. и оскъпяването от разсрочено плащане в размер на 578 хил. лв.

Във връзка с изпълнение на договора, дружеството е представило с писмо вх. № В-17-35-11/11.11.2014 г. информация за сключен договор от 08.01.2013 г., Протокол от 18.10.2013 г. за анализ на изпълнението на обекта и Приложения №5 от 29.01.2014 г. към договора за удължаване изпълнението на Етап 1 и поетапно актуване.

За всеки от 4-те обекта са представени протоколи за извършено обследване на обекта, за изготвен работен проект, за изпитване за водоплътност, за дезинфекция и промиване на питеен водопровод, за проведена 72-часова проба при експлоатационни условия и фактури.

Следва да се отбележи, че протоколите за проведени 72-часови проби за обектите са с дати: 17.03.2014 г. (обект 1); 08.05.2013 г. (обект 2); 15.07.2013 г. (обект 3); и 18.11.2013 г. (обект 4).

Съгласно информация в писмото, през 2012 г. са извършени редица измервания при обследванията на основните водопроводи след ПС „1300 години България“ до Водоем „1300 години България“, както и на довеждащите водопроводи до гр. Шумен. Резултатите са били основание за провеждане на тръжни процедури по ЗОП и сключване на договора.

Предстои приключване на първия етап от договора, което ще даде началото на втория етап. В рамките на втория етап ще се извършва двугодишен мониторинг на реализираните намаления на загубите на вода от рехабилитираните водопроводи и ще се доказва Гарантирана икономия на вода (ГИВ). Резултатите ще определят останалия период от Етап 2, включващ следващите 5 години.

В договора е посочена ГИВ и нейната парична равностойност, като общо за всички обекти това са 2,5 млн.м3/год., или 4,45 млн.лв./год. От икономия на ел.енергия стойността е 33% от общата или 1,47 млн.лв./год., както и икономия от извършване на строително-ремонтни дейности (през 2012 г. са извършени 45 аварийни ремонти със средна стойност от 303 лв./бр.), източване на вода при ремонти, хлориране на вода и др.

Във връзка с поставения от ДКЕВР въпрос дали са обсъждани други варианти за рехабилитация на водопроводите, включително по метода „тръба в тръба“ (релейнинг), които биха били с евентуално по-ниска цена на линеен метър, в писмото се отговаря, че В и К операторът е дал свобода на участниците да изберат метод за реконструкция, подмяна (вкл. чрез открит изкоп и полагане на тръби) и рехабилитация. Споменава се, че за част от обектите не е възможно да се намали диаметъра.

По отношение на поставените въпроси относно финансово-счетоводното отразяване на сключения договор, който по своята същност представлява заем, и защо в инвестиционната програма се докладват не само инвестиционните разходи, но общите разходи включващи и оскъпяването, В и К операторът отговаря, че договора е оформен като заем (кредит), т.к. изпълнителят ще финансира извършването на дейностите, а възложителят ще изплаща поетапно средствата с предвидено оскъпяване в размер на 3.5% годишно (което не е лихва за забавено плащане). „В и К – Шумен“ ООД прилага МСС и МСФО. Съгласно дефинициите в МСС 23 „Разходи по заеми“ се посочва, че разходите по заеми, които могат пряко да се отнесат към придобиването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив се капитализират като част от стойността на този актив.“

С писмо вх.№ В-17-55-6/14.11.2014 г., „В и К – Шумен“ ООД посочва, че отчетените инвестиции за 2014 г. относно рехабилитация на четири броя магистрални водопроводи на обща стойност 5 057 хил. лв. са отразени в годишния финансов отчет на дружеството към 31.12.2013 г., приет от Общото събрание на съдружниците на 29.05.2014 г. Към писмото са приложени годишния финансов отчет на дружеството за 2013 г. и Протокол № ТЗ-28/26.05.2014 г., с който същия е одобрен от МРР.

Заклучения и указания

4.2.1. При прогнозиране на инвестиционната програма до края на регулаторния период (2014 - 2015 г.), В и К операторът е надвишил средния годишен размер на одобрените инвестиции за периода 2009 - 2013 г. с включените инвестиционни разходи за рехабилитация на магистралните и напорни водопроводи по сключен договор за изпълнение на рехабилитация на водопроводи от водоснабдителната система на гр. Шумен.

4.2.2. Във връзка със сключеният Договор за изпълнение на рехабилитация на водопроводи от водоснабдителната система на гр. Шумен с гарантиран резултат се констатира следните факти и обстоятелства:

4.2.2.1. В рамките на договора е предвидено обследване, проектиране и рехабилитиране на 4 довеждащи водопровод, с общи инвестиционни разходи от 4 479 937 лв, и оскъпяване за заплащане за период от 7 години в размер на 3,5%/год., или общо 578 хил.лв. Общата стойност на договора е 5 057 хил.лв.

4.2.2.2. В рамките на договора е предвидено годишно намаление на загуби на вода за 4-те избрани обекти (Гарантирана икономия на вода – ГИВ) в общ размер от 2 515 309 м3/год. На тази база е прогнозирана и парична равностойност (ПР) на ГИВ в размер на 4 452 097 лв.год. Така прогнозираната ПР на ГИВ е на годишна стойност почти равна на общите инвестиционни разходи.

4.2.2.3. Данните показват, че ПР на ГИВ е определена, като количеството спестена вода (ГИВ) в размер на 2,5 млн.м3 е умножено по действащата цена за услугата „Доставяне вода на потребителите“ в размер на 1,77 лв./м3, а не е получена чрез реален анализ на спестяванията на В и К оператора от намалени променливи разходи за материали, електроенергия, такса водовземане и други, както и от потенциални намалени разходи за текущ и аварийен ремонт. Видно от данните, така определената ПР на ГИВ е многократно завишена с цел да се докаже, че проекта е икономически изгоден.

4.2.2.4. Така приложената технология за проучване, проектиране и рехабилитиране на довеждащите водопроводи довежда до високи единични цени на линеен метър, както следва:

- Обект 1: Ø800мм стомана, ед.цена от 1614 лв./метър,
- Обект 2: Ø 630мм стомана, ед.цена от 1460 лв./метър,
- Обект 3: Ø 630мм стомана, ед. цена от 615 лв./метър,
- Обект 4: Ø 900мм стомана, ед.цена от 2471 лв./метър.

Не са обследвани други възможности за рехабилитация и/или подмяна на тези водопроводи, включително чрез подмяна, тръба в тръба или други, които биха били с по-ниски единични цени.

4.2.2.5. Въпреки, че обекти 2, 3 и 4 са изпълнени още през 2013 г., и само обект 1 е завършен през м.март 2014 г., В и К операторът не е отчетел очакваното намаление на загуби на вода (ефект върху Q9 Неносеща приходи вода през 2013 г. спрямо 2012 г. в размер на 938 хил.м3), и не прогнозира постигането на заложеното в договора намаление за 2014 г. (намаление от 271 хил.м3) и за 2015 г. (намаление от 660 хил.м3). Посочено е, че Етап 2 (включващ мониторинг на постигнатия ефект) към 11.11.2014 г. все още не е започнал.

4.2.2.6. *Не е отчетено и постигането на прогнозираната ПР на ГИВ по отношение на оперативните разходи, като за услугата „Доставяне вода на потребителите“ за 2013 г. е отчетен ръст в размер на 2,6% спрямо 2012 г., и се прогнозира допълнително увеличение от 0,1% през 2014 г. и 2,6% през 2015 г.*

4.2.2.7. Въпреки, че В и К операторът е реализирал една чудесна по своята същност инициатива – а именно рехабилитация на основни довеждащи водопроводи за гр. Шумен, чрез което се намалява загубите на вода и се гарантира надеждно и безаварийно водоснабдяване на своите потребители, като допълнително е осигурил заемни средства за изпълнението на тази инвестиция при адекватни пазарни условия за оскъпяване, остават редица въпроси относно стойността на така избраната технология и доколко очакваните ефекти (ГИВ и ПР на ГИВ) са прогнозирани реалистично.

Структура на инвестициите

Представена информация от В и К оператора относно структурата на реализираните инвестиции за регулаторния период 2009-2015 г., разпределена по направления и обекти е посочена в таблицата.

(хил. лв.)

Услуги	Обекти - основни ремонти и реконструкции	2009	2010	2011	2012	2009-2012	2013	2014	2015	2013-2015	Общо	Дял
Общо	Нови обекти	98	242	66	78	484	261	259	234	754	1 014	11,0%
Общо	Енергомеханично оборудване	74	66	87	188	414	46	122	78	246	292	3,2%
Водоснабдяване	Водопроводни мрежи	68	84	129	126	407	262	5 291	215	5 768	6 175	66,7%
	Съоръжения	21	0	61	21	102	43	122	115	280	382	4,1%
	Сгради	97	98	83	53	331	10	55	91	156	167	1,8%
Канализация	Канализационни мрежи	0	35	0	0	35	8	87	99	194	229	2,5%
ПСОВ	Пречиствателни съоръжения-строителна част	0	0	0	0	0	0	17	19	36	36	0,4%
	Пречиствателни съоръжения-машини	0	0	0	0	0	0	15	38	53	53	0,6%
ОБЩО:		358	524	426	466	1 774	629	5 968	889	7 486	9 260	100,0%

Данните показват, че преобладаваща за регулаторния период е дейността на В и К оператора за основни ремонти и реконструкции на водопроводната мрежа, след което за нови обекти, основни ремонти и реконструкции на съоръжения, енергомеханично оборудване, и на канализационната мрежа.

Отчетените инвестиции за **основни ремонти и реконструкции на водопроводните мрежи** (2009 – 2012 г.) се отнасят за вътрешната мрежа в населени места на област Шумен, а прогнозираните (2013 - 2015 г.) за рехабилитация на магистрални и напорни водопроводи, реконструкции на улични водопроводи на вътрешната и външната водопроводна мрежа на обслужваната територия.

В представената инвестиционна програма не са конкретизирани извършените инвестиции за **нови обекти** за отчетния период, като за 2013 г. са посочени: два автомобила висока проходимост, проектиране и учредяване на СОЗ, хардуер и софтуер, а до края на регулаторния период са предвидени подмяна на помпени агрегати, доставка на базов ГИС софтуер с минимална конфигурация и проектиране и учредяване на СОЗ.

Планираните инвестиции за **основни ремонти и реконструкции на съоръжения** са приблизително три пъти по-високи от отчетените и се отнасят предимно за услугата доставяне на вода на потребителите.

Реализираните и планираните инвестиции *за основни ремонти и реконструкции на енергомеханично оборудване* се отнасят предимно за оборудване по основната дейност и малка част за транспорт и механизация.

Инвестиционните разходи *за основни ремонти и реконструкции на канализационната мрежа* се отнасят за улични канализации и шахти.

Инвестиционната програма **за ПСОВ** е насочена предимно за основни ремонти и реконструкции на пречиствателни съоръжения-строителна част, пречиствателни съоръжения-машини и енергомеханично оборудване (транспорт и механизация).

Заклучения

4.2.3. Инвестиционната програма за регулаторния период е съставена в по-голямата си част за основни ремонти и реконструкции на съоръжения, сгради, водопроводни и канализационни мрежи и на енергомеханично оборудване (89%) и за нови активи (11%). Посочените инвестиционни разходи за нови обекти се отнасят не за основни обекти по водоснабдителната и канализационната мрежа, а за спомагателни дейности, като автомобили висока проходимост, проектиране и учредяване на СОЗ, хардуер и софтуер.

Източници на финансиране на инвестиционната програма за периода 2009 - 2013 г.

За целите на анализа относно обезпечаване на инвестиционната програма със собствени средства на дружеството за периода 2009-2012 г., в таблицата по-долу са отразени финансовите средства, които се формират от нетната печалба на дружеството, след внасяне на дивиденди от нея в държавния бюджет и амортизационните отчисления за нетекущите активи.

Финансов резултат съгласно ГФО (хил.лв.)	мярка	изчисление	2009	2010	2011	2012	2013	Средногодишно
Печалба/загуба преди данъци	1		145	115	46	-487	393	-45
Нетна печалба	2		110	103	40	-439	353	-47
дивидент за държавния бюджет	3,1		80%	80%	80%	0%	80%	1
	3,2	(2*3,1)	88	82	32	0	282	51
печалба за реинвестиране	4	(2*(1-3,1))	22	21	8	0	0	13
амортизации	5		1 700	1 319	1 279	1 295	1 350	1 398
общо източници на финансиране	6	(4+5)	1 722	1 340	1 287	1 295	1 350	1 411
инвестиции от собствени средства, включени в цените	7		515	538	637	732	844	606
остатък	8	(6-7)	1 207	802	650	563	506	805
отчетени инвестиции от собствени средства	9		358	459	426	466	629	427
отчетени инвестиции от привлечени средства	9		0	65	0	0	0	16
отчетени инвестиции общо	9	(9,1+9,2)	358	524	426	466	629	444
неинвестирани собствени средства	10	(6-9,1)	1 364	880	861	829	721	984

От данните в таблицата е видно, че за отчетния период (2009-2013 г.) източниците на финансиране от собствени средства обезпечават цялостното изпълнение на включените инвестиционни разходи в действащите цени на В и К услуги. Средногодишният паричен поток за финансиране от собствените средства на дружеството за периода 2009-2013 г., формиран от амортизации и остатък от печалба след внасяне на дивидент в държавния бюджет е **1 411 хил. лв.** при средногодишни инвестиционни разходи включени в цените **606 хил. лв.** Неинвестираните собствени средства за отчетния период са средногодишно **984 хил. лв.**, докато реализираните инвестиции са **444 хил.лв.** средногодишно.

Източници на финансиране на инвестиционната програма за периода 2013 - 2015 г.

В таблицата са съпоставени финансовите средства, които се формират от регулираната дейност, като печалба и амортизационни отчисления за нетекущите активи с предвидените инвестиционни разходи до края на регулаторния период.

(хил.лв.)

2013			Доставяне на вода на потребителите	Отвеждане на отпадъчните води	Пречистване на отпадъчните води	Общо
Приходи	1		12 269	743	1 275	14 288
Разходи	2		13 139	479	1 322	14 940
Финансов резултат от рег. услуги	3	(1-2)	-870	264	-47	-652
Нетен фин. резултат от рег. услуги	4	3*0.9	-783	238	-43	-587
Разходи за амортизации	5		665	119	566	1 350
Общо източници на финансиране	6	4+5	-118	357	523	763
Предложени инвестиции	7		619	8	2	629
Остатък	8	(6-7)	-737	349	521	134
2014			Доставяне на вода на потребителите	Отвеждане на отпадъчните води	Пречистване на отпадъчните води	Общо
Приходи	1		12 045	735	1 228	14 007
Разходи	2		13 158	546	1 387	15 090
Финансов резултат от рег. услуги	3	(1-2)	-1 113	189	-159	-1 083
Нетен фин. резултат от рег. услуги	4	3*0.9	-1 002	170	-143	-975
Разходи за амортизации	5		1 006	158	598	1 762
Общо източници на финансиране	6	4+5	4	328	455	787
Предложени инвестиции	7		5 687	137	144	5 968
Остатък	8	(6-7)	-5 683	191	311	-5 181
2015			Доставяне на вода на потребителите	Отвеждане на отпадъчните води	Пречистване на отпадъчните води	Общо
Приходи	1		14 032	737	1 268	16 037
Разходи	2		13 495	559	1 421	15 475
Финансов резултат от рег. услуги	3	(1-2)	537	177	-153	562
Нетен фин. резултат от рег. услуги	4	3*0.9	484	160	-138	506
Разходи за амортизации	5		1 039	160	611	1 810
Общо източници на финансиране	6	4+5	1 523	320	473	2 316
Предложени инвестиции	7		640	111	138	889
Остатък	8	(6-7)	883	209	335	1 427

Данните показват, че за 2013 и 2015 г. източниците на финансиране от собствени средства обезпечават напълно изпълнението на планираната инвестиционна програма, докато за 2014 г. част от инвестиционните разходи в размер на 5 057 хил. лв. са финансирани с привлечен капитал по договор с изпълнителя на проекта. Отрицателният финансов резултат от регулираната дейност на дружеството заложен за 2013 и 2014 г. се базира на намалени приходи от: реализирани по малки количества вода от утвърдените и отчетени по-високи разходи от утвърдените. Прогнозираният положителен финансов резултат за 2015 г. е определен на база увеличение на приходите, формирано от увеличение на количествата и цените на В и К услуги, както и увеличение на разходите.

Заклучения

4.2.4. В предвидената инвестиционна програма за прогнозния период 2013 - 2015 г., В и К операторът е надвишил средния годишен размер на одобрените инвестиции за периода 2009 - 2013 г. съгласно изискванията по т. 43.2 от Указанията.

4.2.5. Финансирането на инвестициите по договора за рехабилитация на водопроводите, коригирани със стойността на оскъпяването за разсрочено плащане трябва да се счита като финансиране с привлечени средства в справка № 10 „Инвестиции и източници на финансиране“ и Справка № 10.1 „Инвестиционна програма за услугата доставяне на вода на потребителите“.

4.2.6. Източниците на финансиране обезпечават изпълнението на инвестиционната програма до края на регулаторния период, като допълнителният размер инвестиции над средните за периода на одобрения бизнес план 2009 – 2013 г. са финансирани със заемни средства по договор с изпълнителя на проекта.

4.3. Оперативни разходи

В предложения за одобряване бизнес план са представени отчетните разходи за регулираните услуги за периода 2009 г. - 2012 г. и прогнозните за 2013 г. - 2015 г. по услуги в таблиците, както следва:

Доставяне на вода на потребителите

№	Разходи по икономически елементи (ХИЛ.ЛВ.)	отчет				разчет					
		2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	Ръст (2013г. спрямо 2012г.)	2014 г.	Ръст (2014г. спрямо 2013г.)	2015 г.	Ръст (2015г. спрямо 2014г.)
1	Разходи за материали	5 712	5 318	5 004	5 327	5 738	7,7%	5 419	-5,6%	5 661	4,5%
2	Разходи за външни услуги	1 494	1 647	1 541	1 764	1 757	-0,4%	1 734	-1,3%	1 739	0,3%
3	Разходи за амортизации	536	568	557	585	665	13,7%	1 006	51,3%	1 039	3,3%
4	Разходи за възнаграждения	3 273	3 291	3 410	3 451	3 350	-2,9%	3 398	1,4%	3 469	2,1%
5	Разходи за осигуровки	986	903	994	954	864	-9,4%	944	9,3%	964	2,1%
6	Други разходи	364	496	483	311	277	-10,9%	282	1,8%	288	2,1%
7	Разходи за текущ и аварийен ремонт	600	347	422	419	488	16,5%	375	-23,2%	335	-10,7%
Общо:		12 965	12 570	12 411	12 811	13 139	2,6%	13 158	0,1%	13 495	2,6%
в т.ч. променливи разходи		5 988	5 587	5 355	5 978	6 434	7,6%	6 073	-5,6%	6 297	3,7%

Отчетените разходи за услугата доставяне на вода на потребителите за периода 2009 – 2012 г. намаляват с 4,0% средногодишно, в резултат на отчетените намаления с 3,0% за 2010 г и с 1,3% за 2011 г. Условно-постоянните разходи, като цяло намаляват през отчетния период, с изключение на отчетени по-високи разходи за външни услуги и възнаграждения през 2011 г. и 2012 г. Променливите разходи нарастват от началото до края на отчетния период на бизнес плана с 0,3% средногодишно.

Общите разходи за услугата доставяне на вода на потребителите за 2013 г. са с 2,6% по-високи спрямо отчетените за 2012 г., в резултат на увеличение на разходите за текущ и аварийен ремонт с 16,5%, разходите за амортизации с 13,7% и разходите за материали с 7,7%, а при останалите видове разходи е отчетено намаление.

Разходите за услугата са прогнозирани за 2014 г. с ръст от 0,1% спрямо 2013 г. и за 2015 г. с ръст от 2,6% спрямо 2014 г.

Разходите за текущ и аварийен ремонт съответстват на предложената ремонтна програма.

Разходите за амортизации са по-ниски от амортизационните квоти в амортизационния план за регулаторни цели.

Отвеждане на отпадъчните води

№	Разходи по икономически елементи (ХИЛ.ЛВ.)	отчет				разчет					
		2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	Ръст (2013г. спрямо 2012г.)	2014 г.	Ръст (2014г. спрямо 2013г.)	2015 г.	Ръст (2015г. спрямо 2014г.)
1	Разходи за материали	47	39	35	37	33	-10,8%	34	1,8%	34	2,1%
2	Разходи за външни услуги	28	49	39	35	35	0,0%	36	1,5%	36	1,8%
3	Разходи за амортизации	169	170	146	138	119	-13,8%	158	32,8%	160	1,3%

4	Разходи за възнаграждения	199	204	200	202	203	0,5%	207	1,8%	211	2,1%
5	Разходи за осигуровки	63	64	67	42	73	73,8%	82	11,9%	83	2,1%
6	Други разходи	25	42	38	19	12	-36,8%	12	1,8%	12	2,1%
7	Разходи за текущ и аварийен ремонт	7	4	6	4	4	0,0%	18	350,0%	22	22,2%
	Общо:	538	572	531	477	479	0,4%	546	13,9%	559	2,5%
	в т.ч. променливи разходи	12	11	3	3	6	100,0%	6	0,3%	6	0,4%

Отчетените разходи за услугата отвеждане на отпадъчните води за периода 2009 – 2012 г. намаляват с 3,7% средногодишно, като единствено за 2010 г. е отчетено увеличение на общите разходи с 6,3%, за 2011 г. е отчетено намаление с 7,2%, а за 2012 г. с 10,2%. Условно–постоянните разходи, разходите за амортизации и променливите разходи като цяло намаляват през отчетния период на бизнес плана, като нарастване се отчита при разходите за външни услуги и персонал.

Общите разходи за услугата отвеждане на отпадъчните води за 2013 г. са с 0,4% по-високи спрямо отчетените за 2012 г., а за 2014 г. са прогнозирани с увеличение от 13,9% спрямо 2013 г. и за 2015 г. с ръст от 2,5% спрямо 2014 г.

Разходите за текущ и аварийен ремонт съответстват на предложената ремонтна програма и увеличението над три пъти за 2014 г. се дължи предвидени разходи за ремонт улични канализации, ремонт сградни канализационни отклонения и ремонт на ревизионни шахти.

Разходите за амортизации за отчетния период са по-ниски, а за прогнозния период съответстват на амортизационните квоти от амортизационния план за регулаторни цели.

Пречистване на отпадъчните води

№	Разходи по икономически елементи (хил.лв.)	отчет				разчет					
		2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	Ръст (2013г. спрямо 2012г.)	2014 г.	Ръст (2014г. спрямо 2013г.)	2015 г.	Ръст (2015г. спрямо 2014г.)
1	Разходи за материали	123	116	152	120	101	-15,8%	95	-5,7%	97	1,5%
2	Разходи за външни услуги	93	150	200	204	136	-33,3%	137	0,8%	140	1,8%
3	Разходи за амортизации	582	581	576	572	566	-1,0%	598	5,7%	611	2,2%
4	Разходи за възнаграждения	356	330	388	405	390	-3,7%	396	1,5%	404	2,1%
5	Разходи за осигуровки	111	96	133	61	94	54,1%	108	14,8%	110	2,1%
6	Други разходи	37	47	38	36	25	-30,6%	25	1,8%	26	0,0%
7	Разходи за текущ и аварийен ремонт	10	25	13	18	10	-44,4%	27	170,0%	33	0,0%
	Общо:	1 312	1 345	1 500	1 416	1 322	-6,6%	1 387	4,9%	1 421	2,5%
	в т.ч. променливи разходи	99	109	148	119	104	-12,6%	97	-6,8%	98	1,1%

Отчетените разходи за услугата пречистване на отпадъчните води за периода 2009 – 2012 г. нарастват с 2,8% средногодишно, в резултат на отчетеното увеличение на общите разходи за 2010 г. с 2,5% и с 11,5%, а за 2011 г., докато за 2012 г. е отчетено намаление с 5,6%. Условно–постоянните разходи, като цяло и променливите разходи нарастват през отчетния период.

Общите разходи за услугата пречистване на отпадъчните води за 2013 г. са с 6,6% по-ниски спрямо отчетените за 2012 г., в резултат на намаление на всички видове разходи, без разходите за осигуровки. Разходите за 2014 г. са прогнозирани с увеличение от 4,9% спрямо 2013 г. и за 2015 г. с увеличение от 2,5% спрямо 2014 г.

Разходите за текущ и аварийен ремонт съответстват на предложената ремонтна програма и увеличението приблизително два пъти за 2014 г. се дължи предвидени разходи за ремонт на разпределителна шахта на ГПСОВ, ремонт покрив филтър преси, ремонт на покрив ел.подстанция и ремонт на съоръжения и оборудване.

Разходите за амортизации за отчетния период са по-ниски, а за прогнозния период съответстват на амортизационните квоти от амортизационния план за регулаторни цели.

ОБЩО ЗА РЕГУЛИРАНИТЕ УСЛУГИ

№	Разходи по икономически елементи (хил.лв.)	отчет				разчет					
		2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	Ръст (2013г. спрямо 2012г.)	2014 г.	Ръст (2014г. спрямо 2013г.)	2015 г.	Ръст (2015г. спрямо 2014г.)
1	Разходи за материали	5 882	5 473	5 191	5 484	5 872	7,1%	5 547	-5,5	5 792	4,4
2	Разходи за външни услуги	1 615	1 846	1 780	2 003	1 928	-3,7%	1 907	-1,1	1 915	0,4
3	Разходи за амортизации	1 287	1 319	1 279	1 295	1 350	4,2%	1 762	30,5	1 810	2,7
4	Разходи за възнаграждения	3 828	3 825	3 998	4 058	3 943	-2,8%	4 001	1,5	4 085	2,1
5	Разходи за осигуровки	1 160	1 063	1 194	1 057	1 031	-2,5%	1 134	9,9	1 157	2,1
6	Други разходи	426	585	559	366	314	-14,2%	320	1,8	326	2,1
7	Разходи за текущ и аварийен ремонт	617	376	441	441	502	13,8%	420	-16,3	390	-7,1
	Общо:	14 815	14 487	14 442	14 704	14 940	1,6%	15 090	1,0	15 475	2,6
	в т.ч. променливи разходи	6 099	5 707	5 506	6 100	6 544	7,3%	6 176	-5,6	6 401	3,7

Отчетените общо разходи *за регулираните услуги* за периода 2009 – 2012 г. намаляват с 0,2% средногодишно, а темповете на нарастване на прогнозните разходи са: за 2013 г. с 1,6%, за 2014 г. с 1,0% и за 2015 г. с 2,6%. Общите непреки разходи отнасящи се за регулираните услуги са разпределени към съответните услуги съгласно изискванията на Указанията.

При анализа на представената информация се констатираха несъответствия на отчетните данни за разходите за 2012 г. от внесения бизнес план и отчетната информация за 2012 г. по ЕССО в размер на 114 хил. лв., отразени в таблицата по-долу.

Според представените данни в таблицата, отчетните разходи за 2012 г. по данни от ЕССО са с 525 хил. лв., или с 3,4% по-ниски от утвърдените в действащите цени на В и К услуги.

ОБЩО ЗА РЕГУЛИРАНИТЕ УСЛУГИ - ЕССО

№	Разходи по икономически елементи	Утвърдени в действащите цени (хил. лв.)	Отчет 2012 г. по ЕССО (хил. лв.)	Ръст (%)	Отчет 2012 г. по Бизнес план (хил. лв.)	Разлика 2012 бизнес план - ЕССО (хил. лв.)	ГФО
1	Разходи за материали	5 910	5 444	-8%	5 484	40	6 670
2	Разходи за външни услуги	2 022	2 103	4%	2 003	-100	1 831
3	Разходи за амортизации	1 557	1 295	-17%	1 295	0	1 296
4	Разходи за възнаграждения	3 911	4 009	2%	4 058	49	4 091
5	Разходи за осигуровки	1 230	1 048	-15%	1 057	9	1 069
6	Други разходи	397	471	19%	366	-105	475
7	Разходи за текущ и аварийен ремонт	315	448	42%	441	-7	106
	Общо:	15 343	14 818	-3%	14 704	-114	15 538
	в т.ч. променливи разходи	6 440	6 100	-5%	6 100	0	

Заклучения и указания

4.3.1. В и К операторът е прогнозировал разходите си на база отчетни данни за 2012 г., като разходите за амортизации като цяло са в съответствие с амортизационните квоти за регулаторни цели, а разходите за текущ и аварийен ремонт съответстват на ремонтната програма. Налице е непълно съответствие на разходите за външни услуги и разходите за осигуровки представени като отчетни данни в бизнес плана и ЕССО.

4.3.2. „В и К - Шумен“ ООД следва да обясни и обоснове констатираната разлика между данните за разходи за 2012 г. в бизнес план 2009-2015 г. спрямо подаден отчет във формат на ЕССО за 2012 г.

Разходи за текущ и аварийен ремонт

Посочената информация в Справка № 6 „Ремонтна програма“ е обобщена за обектите в следните направления:

(хил. лв.)

Година	Водоснабдяване				Канализация			Пречистване			ОБЩО разходи за текущ и аварийен ремонт за В и К оператора
	Текущ ремонт	Аварийен ремонт	Проверка на водомери	ОБЩО	Текущ ремонт	Аварийен ремонт	ОБЩО	Текущ ремонт	Аварийен ремонт	ОБЩО	
2009	600			600	7		7	11		11	618
2010	347		11	358	4		4	16	9	25	387
2011	422		6	428	6		6		13	13	447
2012	419		6	425	12		12	18		18	455
2013	488		12	500	4		4	10		10	514
2014	375		11	386	18		18	27		27	431
2015	335		12	347	22		22	31		31	400

Видно от представените данни, В и К операторът предвижда намаляване на разходите за текущ ремонт при услугата доставяне на вода на потребителите за периода 2014-2015 г. в сравнение с посочените за отчетния период 2009 – 2012 г. и за 2013 г., докато при услугите отвеждане и пречистване на отпадъчните води е предвидено увеличение на разходите за прогнозния период.

Предвидените разходи за 2014 и 2015 г. са планирани за текущ ремонт на водопроводната и канализационната мрежа и прилежащите ѝ съоръжения, на транспортни средства, машини и оборудване, както и за проверка на водомери.

За отчетния период (2009 - 2012 г.) и за 2013 г., преминалите последваща проверка водомери на СВО са средногодишно 3 145 бр., докато планираните за 2014 г. са 11 373 бр. и за 2015 г. - 11 394 бр.

Заклучения

4.3.3. Разходите за текущ и аварийен ремонт съответстват на предложената ремонтна програма.

4.4. Нетекущи (дълготрайни) активи и амортизации

Дълготрайните активи на „В и К - Шумен“ ООД гласно годишния финансов отчет на дружеството към 31.12.2012 г. са посочени в таблицата.

(хил. лв.)

№	Нетекущи активи	Отчетна стойност към 31.12.2012 г.	Балансова стойност към 31.12.2012 г.
1.	Нетекущи материални активи, в т.ч.:	20 607	9 477
1.1.	Земя и сгради	1 672	1 123
1.2.	Съоръжения, машини и оборудване	17 536	7 480
1.3.	Транспортни средства	717	211
1.4.	Обзавеждане	33	14
1.5.	Други	16	16
1.5.	Разходи за придобиване	633	633
2.	Нетекущи нематериални активи, в т.ч.:	13 731	8 379
2.1.	Програмни продукти	104	10
2.2.	Права върху собственост	13 618	8 360
2.1.	Активи в процес на създаване	9	9

Амортизация на дълготрайните материални и нематериални активи са начислявани, като последователно е прилаган линеен метод. Ползният живот на групите активи съгласно счетоводната политика на дружеството е, както следва:

Сгради	25 - 33,3 г.
Съоръжения	33,3 - 50 г.
Машини и оборудване	5 - 10 г.
Офис обзавеждане	6,67 - 10 г.
Автомобили	5 - 10 г.
Компютърна техника	2 - 5 г.
Програмни продукти	5 г.
Права на ползване	20 г.
Акредитации	5 г.

Дълготрайни активи в бизнес плана

В и К операторът е представил амортизационен план за придобитите дълготрайни активи преди 01.01.2006 г. и амортизационен план за придобитите дълготрайни активи след 31.12.2005 г. Амортизационните планове представени в бизнес плана обхващат съществуващите активи за периода 2009 - 2012 г. и прогнозните активи за периода 2013 – 2015 г., съгласно инвестиционната програма, които се въвеждат в експлоатация през съответната година. Дълготрайните активи на дружеството са разпределени за регулирана и нерегулирана дейност.

В таблицата по-долу са показани отчетните стойности, начислената до момента амортизация, годишните амортизационни квоти и балансовата стойност на дълготрайните активи по В и К услуги, с отчетни данни за 2009 – 2012 г. и прогнозни данни за 2013 - 2015 г. за периода на бизнес плана.

(лв.)

№	Описание	Доставяне вода на потребителите						
		2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
1	Въведени/изведени собствени ДА		1 080	879	353	2 441	5 687	640
2	Отчетна стойност	15 764	16 844	17 723	18 076	20 517	26 204	26 844
3	Годишна амортизационна квота	823	871	854	860	972	1 107	1 140
4	Начислена до момента амортизация	7 481	7 985	8 444	8 918	9 496	10 387	11 298
5	Балансова стойност	8 283	8 859	9 279	9 160	11 021	15 817	15 546
№	Описание	Отвеждане на отпадъчните води						
		2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
1	Въведени/изведени собствени ДА		6	-1	1	8	137	111
	Отчетна стойност	4 206	4 212	4 211	4 212	4 220	4 357	4 468
	Годишна амортизационна квота	176	176	151	152	152	158	160
	Начислена до момента амортизация	2 198	2 359	2 513	2 648	2 787	2 918	3 051
	Балансова стойност	2 008	1 853	1 698	1 564	1 433	1 439	1 417
№	Описание	Пречистване на отпадъчните води						
		2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
1	Въведени/изведени собствени ДА		25	-4	32	-1	144	138
	Отчетна стойност	11 319	11 344	11 340	11 372	11 371	11 515	11 653
	Годишна амортизационна квота	590	592	584	586	586	598	611
	Начислена до момента амортизация	3 196	3 769	4 332	4 903	5 472	6 060	6 658
	Балансова стойност	8 123	7 575	7 008	6 469	5 899	5 455	4 995
№	Описание	ДА ползвани за нерегулирана дейност						
		2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
1	Въведени/изведени собствени ДА		1	0	19	-1	0	0
2	Отчетна стойност	21	22	22	41	40	40	40
3	Годишна амортизационна квота	2	3	3	3	3	3	3
4	Начислена до момента амортизация	17	17	18	19	18	18	18
5	Балансова стойност	4	5	4	22	22	21	21
№	Описание	Общо за "В и К" ООД, гр. Шумен						
		2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
1	Въведени/изведени собствени ДА		1 112	874	405	2 447	5 968	889
2	Отчетна стойност	31 310	32 422	33 296	33 701	36 148	42 116	43 005
3	Годишна амортизационна квота	1 591	1 642	1 592	1 601	1 713	1 865	1 914

4	Начислена до момента амортизация	12 892	14 130	15 307	16 488	17 773	19 383	21 025
5	Балансова стойност	18 418	18 292	17 989	17 215	18 375	22 732	21 979

Видно от представената информация изменението на отчетните стойности на нетекущите активи е основно за услугата доставяне на вода на потребителите, като с най-голяма стойност са придобитите активи през 2014 г., в резултат на придобити нематериални активи като право на ползване.

Представените амортизационни планове на дълготрайните активи придобити преди 01.01.2006 г. и след 31.12.2005 г. в справка № 12.1 „Амортизационен план за придобитите преди 01.01.2006 г. дълготрайни активи“ и 12.2 „Амортизационен план за придобитите след 31.12.2005 г. дълготрайни активи“ по В и К услуги са изготвени на базата на полезния живот и съответните амортизационни норми на групите нетекущи активи за регулаторни цели съгл. т. 53 от Указанията.

Заклучения

4.4.1. При прегледа на представената информация относно стойностите на дълготрайните активи за регулаторния период се констатира съответствие на данните с годишните финансови отчети на дружеството за отчетния период и с предвидените инвестиционни разходи за прогнозния период.

4.4.2. Нетекущите (дълготрайни) активи в амортизационния план за регулаторни цели са представени съгласно изискванията на ЕССО и Указанията.

4.5. Икономически показатели и анализи

Анализ на финансовото състояние на „Водоснабдяване и канализация - Шумен“ ЕООД, гр. Шумен към 31.12.2013 г.

Текущият финансов резултат след данъци на „Водоснабдяване и канализация - Шумен“ ООД съгласно представения одитиран годишен финансов отчет за 2013 г. е печалба в размер на 393 хил. лв., при отчетената загуба за 2012 г. в размер на 487 хил. лв., което се дължи на изпреварващото увеличение на общите приходи пред това на общите разходи.

Общите приходи на дружеството към 31.12.2013 г. са увеличени с 7.5% на 16 177 хил. лв. от 15 051 хил. лв. за 2012 г., в резултат на увеличени нетни приходи от продажби, а общите разходи са увеличени с 1.6% на 15 784 хил. лв. от 15 538 хил. лв. за 2012 г., преди всичко в резултат на увеличени разходи за външни услуги и други разходи.

Приходите от оперативната дейност на дружеството към 31.12.2013 г. са увеличени с 6.6% на 15 550 хил. лв. от 14 584 хил. лв. за 2012 г. В състава си включват: приходи от регулирани услуги - доставяне на вода, отвеждане на отпадъчни води, пречистване на отпадъчни води и от други услуги.

Към края на 2013 г. приходите от регулирани услуги - доставяне на вода на потребителите, отвеждане и пречистване на отпадни води са в размер на 14 287 хил. лв., което е с 6,4% под същите приходи през предходната 2012 г., когато те са 13 423 хил. лв.

Стойността на приходите от други услуги за 2013 г. е 317 хил. лв., при 177 хил. лв. за 2012 г.

Разходите от оперативна дейност към 31.12.2013 г. са увеличени с 2,2% на 15 771 хил. лв. при отчетени 15 432 хил. лв. за 2012 г., вследствие на 21,1% ръст на разходите за външни услуги, ръст на други разходи и 4,2% ръст на разходите за амортизации.

Разходите по икономически елементи за 2013 г. съпоставени с предходната 2012 година са представени в таблицата:

№	Видове разходи	2012 г.	2013 г.	Изменение
---	----------------	---------	---------	-----------

		(хил.лв.)	(хил.лв.)	2012/2011 г. (+/-) в %
1.	Разходи за материали	6 670	6 698	0,4%
2.	Разходи за външни услуги	1 831	2 217	21,1%
3.	Разходи за амортизации	1 296	1 351	4,2%
4.	Разходи за възнаграждения, осигуровки и социални	5 160	4 955	-4,0%
5.	Балансова стойност на продадени активи	3	3	0,0%
6.	Други разходи	475	550	15,8%
7.	Финансови разходи	103	10	-90,3%
	Общо:	15 538	15 784	1,6%

От извършения анализ на разходите е видно, че:

1. *Разходите за материали*, спрямо предходната година са увеличени на 6 698 хил. лв. от 6 670 хил. лв., вследствие на ръст на разходите за електрическа енергия.

2. *Разходите за външни услуги* за годината са увеличени на 2 217 хил. лв., спрямо предходната година, когато те са 1 831 хил. лв., като увеличението е предимно в следствие на по-високи други разходи по договор с подизпълнител и други разходи.

3. *Разходите за персонал* (възнаграждения, осигуровки и социални) за 2013 г. са намалени на 4 955 хил. лв. при 5 160 хил. лв. за 2012 г., като средносписъчният брой на персонала на дружеството е намален през 2013 г. спрямо предходната година с 12 бройки и към края на годината е 474 човека.

4. *Другите разходи* са увеличени на 550 хил. лв. за 2013 г. от 475 хил. лв. за 2012 г., в резултат на възникнали през годината разходи за неустойки за забава.

5. *Разходите за амортизации* са увеличени с 55 хил. лв., преди всичко в резултат на новопридобити машини и оборудване, съоръжения и транспортни средства през 2013 г.

Нетекущите активи към 31.12.2013 г. по отчетна стойност са увеличени спрямо предходната година на 41 409 хил. лв. от 34 338 хил. лв. за 2012 г., в резултат на новопридобити нетекущи активи през периода, като машини, производствено оборудване, съоръжения и транспортни средства.

Активите в процес на изграждане са в размер на 5 261 хил. лв. при 642 хил. лв. за 2012 г.

Към 31.12.2013 г. текущите активи на дружеството са увеличени на 5 274 хил. лв. от 4 456 хил. лв. за 2012 г., дължащо се предимно на увеличение на търговските и други вземания на 4 753 хил. лв. от 3 952 хил. лв. и на материалните запаси на 501 хи лв. от 456 хил. лв.

Общите нетекущи пасиви (задължения) са увеличени към 31.12.2013 г. на 13 175 хил. лв. от 7 976 хил. лв. за 2012 г., основно в резултат на задължения към доставчици. Текущите пасиви (задължения) са увеличени спрямо предходната година на 5 785 хил. лв. от 4 608 хил. лв. в следствие на търговски и други задължения.

Изчислените показатели за оценка на общото финансово състояние на дружеството за 2013 г. на базата на отчетените резултати и анализ на информацията за годината са, както следва:

Показателят обща ликвидност, изчислен като *съотношение между краткотрайни активи /краткосрочни пасиви* за 2013 г. е 0,91 спрямо 0,97 за 2012 г. и показва, че дружеството има недостиг на оборотен капитал да обслужва текущите си задължения.

Показателят покритие на дълготрайните активи със собствен капитал, изчислен като *съотношение между собствен капитал/дълготрайни активи* е 0,42 за 2013 г. и 0,55 за 2012 г., което означава, че дружеството не разполага със свободен собствен капитал за инвестиране в нови дълготрайни активи.

Показателят за финансова автономност, изчислен като *съотношение между собствен капитал/пасиви* намалява до 0,53 за 2013 г. при 0,78 за 2012 г. и показва недостатъчен собствен капитал и ниски възможности на дружеството за покриване на нарастналите финансови задължения за периода (към доставчици, търговски и други).

Показателят за рентабилност на приходите от продажби, изчислен като *съотношение между нетна печалба/нетни приходи от продажби* остава висок, независимо от намалението за периода до 2,4% за 2013 г. от 3,2% за 2012 г.

Рентабилността на активите, изчислена като *съотношение между нетна печалба/общии активи* е 1,2% за 2013 г. и 2,0% за 2012 г.

Събираемостта на вземанията, изчислена на база *нетни приходи от продажби* и *вземания от клиенти и доставчици за текуща и предходна година* се подобрява за периода от 88,0% за 2012 г. на 88,3% за 2013 г. и съответства на средното ниво на събираемост за сектора.

Периодът на събираемост, изчислен в дни, като *съотношение на краткосрочни вземания/нетни приходи от продажби* е дълъг - 117 дни за 2013 г. спрямо 105 дни за 2012 г. и показва проблеми на дружеството със събиране на вземанията си.

В таблицата по-долу са посочени стойностите на анализирания показател за 2012 и 2013 г.

Показател	Изчисление	2013 г.	2012 г.	Забележка
Обща ликвидност	Краткотрайни активи / Краткотрайни пасиви	0,91	0,97	Отбелязва се намаление и компанията е затруднена да обслужва текущите си задължения
Покритие на Дълготрайните активи със Собствен капитал	Собствен капитал / Дълготрайни активи	0,42	0,55	Отбелязва се влошаване и компанията не разполага със свободен собствен капитал за инвестиции
Задлъжнялост	Пасиви / Собствен капитал	189,8%	128,2%	Отбелязва се увеличаване на задлъжнялостта, която е много висока за периода
Рентабилност на приходи от продажби	Финансов резултат / Нетни приходи от продажби	2,4%	3,2%	Отбелязва се намаляване, но рентабилността на продажбите може да се счита за висока
Рентабилност на активите	Нетна печалба / Общи активи	1,2%	2,0%	Отбелязва се намаляване, но рентабилността на активите не е ниска.
Събираемост на вземанията	Нетни приходи от продажби / Вземания от клиенти и доставчици за текуща и предходна година	88,3%	88,0%	Отбелязва се подобряване и нивото на събираемост е над средното за сектора
Период на събираемост	Краткосрочни вземания / Нетни приходи от продажби	117 дни	105 дни	Отбелязва се влошаване и периодът на събираемост е доста дълъг.

Заклучения

4.5.1. *От извършената оценка на информацията за отчетените резултати и анализ на основата на общата балансова структура към 31.12.2013 г. е видно, че дружеството продължава да бъде в лошо финансово състояние.*

Източниците за финансиране на дейността показват, че дружеството е с висока степен на задлъжнялост, затруднено е да обслужва текущите си задължения си и не разполага със свободен собствен капитал за инвестиционна дейност. Коефициентите, които отразяват начина на финансиране на текущата дейност се влошават спрямо предходната година и са много под минималните изискуеми нива.

Събираемостта на вземанията е близка до средните нива за сектора, но периодът на събираемост е дълъг. Показателите за рентабилност на приходите от продажби и на активите се влошават спрямо предходната година и остават ниски.

Събираемост

Особено внимание следва да се обърне на събираемостта на приходите от „В и К-Шумен“ ООД, която е много ниска и води до влошаване на цялостната дейност на дружеството. За целите на анализа на финансовите показатели са приложени два подхода за изчисляване на събираемостта, а именно:

1) Събираемост = $((1,2 * A - (B - C)) / (1,2 * A + C))$, където:

(А) Нетен размер на приходите от продажби за 2012 г. /шифър 15100+15400-15410 от ОПП/

(В) Вземания от клиенти и доставчици за 2012 г. /шифър 03210 от счетоводния баланс/

(С) Вземания от клиенти и доставчици за 2011 г. /шифър 03210 от счетоводния баланс/

Данните за изчисляване на събираемостта са представени в Справка № 17.

Извършеният от ДКЕВР сравнителен анализ на В и К сектора през 2014 г., въз основа на отчетни данни за 2012 г. на 42 В и К оператори, показва следните референтни стойности на този показател:

Референтна стойност	Ниво на събираемост
Минимални	0.678
Средни	0.842
Максимални	0.964

Отчетните и прогнозни данни посочени в справка №17 на „В и К - Шумен“ ООД са, както следва:

(хил. лв.)

Година	Нетен размер на приходите от продажби за текущата година	Вземания от клиенти и доставчици за текущата година	Вземания от клиенти и доставчици за предходната година	Коефициент
	А	В	С	$\frac{(1,2 * A - (B - C))}{1,2 * A + C}$
2009	14 513	2 976	2 399	0,850
2010	13 973	2 937	2 976	0,851
2011	14 005	2 975	2 937	0,849
2012	13 905	2 362	2 975	0,880
2013	14 609	2 326	2 362	0,883
2014	14 007	2 200	2 326	0,885
2015	15 928	2 500	2 200	0,883

Данните показват, че за отчетния период 2009 - 2012 г. В и К операторът постига нива на събираемост, които надвишават средните за сектора и предвижда леко повишаване на постигнатото ниво до края на регулаторния период.

Заклучения

4.5.2. „В и К -Шумен“ ООД отчита и прогнозира нива на събираемост на приходите и вземанията над средните стойности за сектора, което води до подобряване на финансовото състояние на компанията и инвестиционната ѝ дейност за обновяване на В и К мрежата.

4.6. Индикативни цени и приходи

Действащите цени на „В и К - Шумен“ ООД са утвърдени с решение Ц-25 /31.07.2012 г. на ДКЕВР, а за прогнозираните в бизнес плана за 2015 г. е приложен изчислителен ценови модел.

Приходите в бизнес план 2009 - 2015 г. са прогнозирани въз основа на следните цени и фактурирани количества за всяка една от регулираните услуги до края на регулаторния период:

В и К услуги	Групи потребители		2013	2014	2015	2013	2014	2015
		Влиза в сила от:	1.5.2012	01.01.	01.01.	Количества, м3		
Доставяне на вода	Битови и приравни. към тях общ., търг. и др., и Промислени и др. стопански		1,77	1,77	2,05	7 102	6 805	6 845
	Изменение			0,0%	15,8%		-4,2%	0,6%
Отвеждане на отпадъчни води	Битови и приравнените към тях общ., търговски и др.		0,15	0,15	0,15	3 534	3 080	3 085
	Изменение			0,0%	0,0%		-12,8%	0,2%
	Промислени и други стопански потребители:	1-ва степен на замърсяване	0,22	0,22	0,22	1 101	1 240	1 245
		2-ва степен на замърсяване						
3-ва степен на замърсяване								
Пречистване на отпадъчни води	Битови и приравнените към тях общ., търговски и др.		0,28	0,28	0,29	2 348	2 164	2 169
	Изменение			0,0%	3,6%		-7,8%	0,2%
	Промислени и други стопански потребители:	1-ва степен на замърсяване	0,43	0,43	0,44	546	608	612
		2-ва степен на замърсяване	0,83	0,83	0,85	11	22	22
3-ва степен на замърсяване		1,14	1,14	1,17	377	300	300	
		Цена на В и К услугите за бита (лв./к.м, без ДДС)	2,20	2,20	2,49			

В представения за одобряване бизнес план, необходимите годишни приходи в справка № 16 „Цени, количества и необходими приходи от В и К услуги“ за периода 2013 – 2015 г. са образувани с действащите и индикативни цени на В и К услуги за 2015 г. и количества не съответстващи изцяло на посочените в справка № 5 „Отчет и прогнозно ниво на потребление на В и К услугите за периода на бизнес плана“.

Заклучения и указания

4.6.1. „В и К - Шумен“ ООД прогнозира необходимите годишни приходи за периода 2013 – 2015 г. на база действащи и индикативни цени на В и К услуги за 2015 г. и количества несъответстващи изцяло на посочената информация за ниво на потребление на В и К услугите за периода на бизнес плана.

4.6.2. „В и К - Шумен“ ООД, трябва да коригира необходимите годишни приходи за периода 2013 – 2015 г., изчислени с действащите и индикативните цени на В и К услуги за 2015 г. и количествата в съответствие с посочената информация в справка № 5 „Отчет и прогнозно ниво на потребление на В и К услугите за периода на бизнес плана“.

4.6.3. Годишни корекции на цените на В и К услуги по време на регулаторния период се извършват в съответствие с изискванията на Наредба за регулиране на цените на В и К услуги (НРЦВКУ), и Указания за образуване на цени на В и К услуги чрез метода „горна граница на цени“, приети от ДКЕВР с решение по т.5 от Протокол №17 от 31.01.2011 г.

V. КОНСТАТАЦИИ И ЗАКЛЮЧЕНИЯ

5.1. Във връзка изложеното в раздел I – раздел IV от мотивите на настоящото решение указва на „Водоснабдяване и канализация- Шумен“ ООД в срок от 3 (три) месеца от датата на уведомяването за настоящото решение да представи информация и обосновка за следното:

A) ТЕХНИЧЕСКА ЧАСТ

1. Да се посочат предприетите действия за отстраняване на констатираните отклонения за показател „нитрати“, включително изготвена програма съвместно с представители на местните общини, Министерство на околната среда и водите, Басейнова дирекция, МЗ и други заинтересовани страни за ограничаване на използването на синтетични торове при селскостопанска дейност в трите санитарно-охранителни пояси на съответните водоизточници

2. Да се представи програма с описание на всички водоизточници, тяхното приоритизиране съгласно добиваните водни количества и значимостта на водоснабдяването на съответните системи, и план за доставка и монтаж на водомери според приоритетността на водоизточниците.

3. Да се представи преработен воден баланс, изготвен съгласно Методиката за определяне на допустимите загуби на вода във водоснабдителните системи (Методиката), като в Справка № 7 „Програма за намаляване загубите на вода“ се коригират данните за Реалните загуби.

4. Да се представят баланси на водните количества, поотделно за всяка година за периода 2009-2015 г., изготвени във формата на Приложение № 4 към чл. 28, ал. 2 от Методиката.

5. Да се представи коригирана Справка № 6 „Ремонтна програма“, съдържаща детайлна информация относно планираните текущи ремонти поотделно за всеки водоснабдителен обект – описание, вложени ремонтни материали, използвана технология и очакван ефект, като в ремонтната програма се включат само дейности с характер на текущ ремонт, както и да се обоснове липсата на предвидени средства за аварийен ремонт.

6. Да се представи информация относно реализираните мерки за изготвяне на стратегия за оползотворяване на утайките, съгласувана и одобрена от съответните общини и МОСВ.

7. В и К операторът следва да представи актуална информация за договорените условия за доставяне на електрическа енергия средно и ниско напрежение, с приложен сключен договор, както и информация за предприетите стъпки за разрешаване на съществуващия спор във връзка с допускането на средства за търговско мерене (СТИ) за ниско напрежение до свободния пазар.

8. Прогнозираното увеличение на специфичен разход на електрическа енергия за услугата „Доставяне вода на потребителите“ не съответства на прогнозите за намаление на вода на вход ВС, не е отразен ефекта от рехабилитация на довеждащи водопроводи в инвестиционната програма, и не може да бъде приет от Комисията.

Б) ИКОНОМИЧЕСКА ЧАСТ

9. Да се обясни несъответствието на данните относно разходите за външни услуги и разходите за осигуровки представени като отчетни данни в бизнес плана и ЕССО.

10. Да се представи информация за констатираните спестявания на вода във връзка с изпълнени проекти по *Договор за изпълнение на рехабилитация на водопроводи от водоснабдителната система на гр. Шумен с гарантиран резултат.*

11. Да се обясни несъответствието на данните за разходите за 2012 г. в бизнес план 2009-2015 г. спрямо подаден отчет във формат на ЕССО за 2012 г.

12. Да се коригират необходимите годишни приходи за периода 2013 – 2015 г., като се изчислят с действащите и индикативните цени на В и К услуги за 2015 г. и количествата в съответствие с посочената информация в справка № 5 „Отчет и прогнозно ниво на потребление на В и К услугите за периода на бизнес плана“.

5.2. Във връзка с констатирани разлики в данни от различни справки на бизнес плана:

1. Прогнозираното увеличение на специфичен разход на електрическа енергия за услугата „Доставяне вода на потребителите“ не съответства на прогнозите за намаление на вода на вход ВС, не е отразен ефекта от рехабилитация на довеждащи водопроводи в инвестиционната програма, и не може да бъде приет от Комисията.

2. Отчетените и прогнозни нива на Неносеща приходи вода Q9 и оперативни разходи за услугата „Доставяне вода на потребителите“ за периода 2013 – 2015 г. не съответстват на параметрите на Договор за изпълнение на рехабилитация на водопроводи от водоснабдителната система на гр. Шумен с гарантиран резултат, а именно – Гарантирана икономия на вода (ГИВ) в общ размер от 2 515 309 м³/год., и парична равностойност (ПР) на ГИВ в размер на 4 452 097 лв./год.

3. За меродавни се приемат данните за параметри „Общ брой на водоизточниците“ и „Брой водоснабдителни помпени станции“, представени в Справка № 4 „Програма за постигане на годишните целеви нива на показателите за качество“.

4. За меродавни се приемат данните за фактурирани количества, посочени в Справка № 5 „Отчет и прогнозно ниво на потребление на В и К услугите за периода на бизнес плана“.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 11, ал. 1 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги

ДЪРЖАВНАТА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ
Р Е Ш И:

ОДОБРЯВА внесенят в ДКЕВР със заявление вх. № В-17-35-6/05.03.2014 г. бизнес план за развитие на дейността на „Водоснабдяване и канализация- Шумен” ООД - гр. Шумен за периода 2009 г. – 2015 г.

Решението може да бъде обжалвано в 14 (четирнадесет) дневен срок пред Върховния административен съд.

ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЕВГЕНИЯ ХАРИТОНОВА
съгласно заповед № 3-ОХ-161/11.12.2014 г.

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

НИКОЛАЙ ГЕОРГИЕВ